

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 44 (1759) 1983 LAPKRITIS-NOVEMBER 3 • "AUŠROS" METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672

Pavojaus artumoje

Pasaulis garsiai ir plačiai prašneko apie amerikiečių marinius, kai jie išsikėlė Grenados saloje. Daugelis jų garsiųjų balsų smerkia amerikiečius, sakydami, kad tas jų žygis prilygsta sovietinėms invazijom. Net kaikurie amerikiečių sąjungininkai bei draugai prisidėjo prie jų smerkiančių balsų. Susidarė gana keista situacija: kai per 200 amerikiečių marinių žuvo Beirute, eidami taikos saugotojų pareigas, daugelis anų garsiųjų balsų tylėjo. Vienas kitas išreiškė apgailėstą, bet nesusidarė platus frontas, smerkiantis piktadarius. Niekas nerengė demonstracijų, niekas nereikalavo tarptautinio pasmerkimo. Koks nelygus mastas! Apie žuvusius amerikiečius Libane beveik tylima, o apie išsikėlusius Grenadoje šaukiamą smerkiančių tonu. Viešosios komunikacijos kanaluose išlenda komentatoriai, iš anksto palinkę į smerkiančių pusę. Tai primena Vietnamo karo laikus, kai net pačių amerikiečių komunikacijos centrai nuolat skleidė nepalankias žinias apie savo karių žygius, rodė tendencingai parinktus vaizdus, kritiškai komentavo laimėjimus ir pralaimėjimus. Nežinia, ar šis choras nepasikartos ir Grenados atveju. Gal ir dėlto karinė JAV vadovybė kurį laiką neįsileido žurnalistų į Grenadą. Pirmiausia reikia karą laimėti o paskui įsileisti žurnalistus ir smulkiau informuoti.

KAI PAAIŠKĖJO staigus amerikiečių ir Karibų salų valstybių karinių dalinių sėkmingas išsikėlimas Grenadoje, kilo visuotinis klausimas: ar tai pateisinama? Pats JAV prezidentas R. Reaganas oficialiai aiškino, esą reikėjo užtikrinti Amerikos piliečių saugumą Grenadoje, nes kruvinu būdu paėmusi valdžią komunistinė karių grupė sudarė grėsmę. Bet tuo suabejojo Kanados min. prim. P. E. Trudeau ir kiti panašius linkmės žmonės. Jų manymu, tokio gyvybinio pavojaus Grenadoje nebuvo. JAV prezidentas R. Reaganas pateikė ir kitą marinių žygio motyvą, būtent, nušalinimą valdžios grobėjų ir grąžinimą demokratinės santvarkos. Bet ir šis motyvas daugeliui atrodo neįtikinantis, nepateisinantis. Esą daug kur įsigali diktatūra, bet tai dar neduoda pagrindo siųsti tenai karinius dalinius. Antiamerikiniai balsai, pasinaudodami tokia nuotaika, kelia triukšmą įvairiose kraštuose ir net pačiose JAV-se. Jų noras — sukurstyti viešąją opiniją prieš amerikiečius. To ypač siekia prosovietiniai elementai. Jie žino: kai viešoji opinija pasmerks amerikiečius, tuo pačiu sustiprins sovietines pozicijas pasaulyje. Dėlto net ir demokratinių valstybių politikai, smerkdami JAV-bes dėl kitų motyvų, nejučiomis pila vandenį ant sovietinio malūno.

BET AR iš tikrųjų JAV marinių bei jų sąjungininkų išsikėlimas Grenadoje yra nepateisinamas? Iki šiol smerkiančių balsų pasireiškė politikai ir šį atvejį žiūrėjo ir turbūt tebežiūri paviršutiniškai. O ir JAV valdantieji politikai kažkodėl, bent pradžioje, aiškiai nepasakė visos tiesos. Juk žvelgiant į visą situaciją, aiškiai matyti, kad Grenada jau buvo betampanči antrąja Kuba. Ten jau buvo įsitvirtinę kariniai kubiečių daliniai, ten veikė kariniai sovietų patarėjai, ten buvo ruošiamas nusileidimo takas didiesiems lėktuvams, ten jau buvo įkopusi radikalai marksistinė-revoliucinė valdžia. Iš antros Kubos labai patogus šuolis į Vidurio ir Pietų Ameriką sovietinei ekspansijai. Taigi pavojus JAV-ėms ir jos sąjungininkams visai priartėjo. Tai pajuto dabartinė JAV vyriausybė ir staigiai reagojo. Panašiai, kaip Kenedžio laikais, buvo ultimatyviai reaguota į Chruščiovo raketas Kuboje. Kai aiškiai paliečiamas Amerikos saugumas bei jos interesai, ima judėti ir kariniai daliniai. Be to, dabartinė JAV vyriausybė yra gana akylai ir mato sovietinės imperijos plėtrą karinėm priemonėm. Juk po II D. karo Sov. Sąjunga su savo sąjungininkais užėmė visą eilę kraštų Europoje, o dabar veržiasi į kitus žemynus. Pastaraisiais metais ji sudorėjo Vietnamą, Laosą, Kambodiją, Etiopiją, Angolą, P. Jemėną, Nikaragvą, Afganistaną. Karinės sovietų plėtos neįmanoma sustabdyti gražiais žodžiais ar derybomis. Tai mato pagaliau ir amerikiečiai. Jų žygis Grenadon yra savignos veiksmas, reaguojantis į agresyvų užpuolimą, tykojantį naujo grobio.

KANADOS ĮVYKIAI

Paštas tebėra lėtas

Valdine bendrove tapęs Kanados paštas sulaukė antrųjų savo veiklos metinių. Bendrovės teisės paštui buvo suteiktos 1981 m. spalio 16 d. Jos direktoriumi buvo paskirtas M. Warrenas, Toronte tvarkęs finansinius viešojo susisiekimo TTC bendrovės reikalus. Jo laukė trys sunkūs uždaviniai: prie bilijono dolerių artėjančio metinio deficito sumažinimas, pašto paslaugų paspartinimas, santykių pagerinimas su paštininkų unija streikų pavojams pašalinti. M. Warrenas, pats gaunantis apie \$150.000 metinę algą, talkon pasikvietė 18 vicedirektorių iš kitų bendrovių, jiems pasiūlydamas geresnius atlyginimus, sudarydamas tikrai didelę planuotojų grupę. Dveju metų suakties proga M. Warrenas pranešė, kad metinis deficitas buvo sumažintas iki \$300 milijono.

Jis betgi turi būti visiškai panaikintas, nes valdinėms bendrovėms Kanadoje tenka verstis savo lėšomis be deficitų padengimo iš valstybės išdo.

Metinis deficito sumažinimas iki \$300 milijonų buvo pasiektas beveik dvigubą pašto paslaugų pabranginimu. Vietiniams laiškamis iki 1981 m. gruodžio 31 d. reikėdavo 17 centų pašto ženkluko, o dabar jau reikia 32 centų. Panašus pabranginimas buvo įvestas ir laiškamis į JAV, oro paštui užsienin. Kanados paštas įsijungė į brangiausių paštų grupę pasaulyje. M. Warrenas savo pranešimuose teigia, kad pašto paslaugos buvo paspartintos, bet jis remiasi tik vietinių laiškų pristatymu pačioje Kanadoje. Patirtis liudija, kad beveik visiškai ignoruojama Kanadon iš užsienio atsiuntų (Nukelta į 8-tą psl.)

Kanados Lietuvių Dienose Londone, Ont., koncerto metu. Pirmoje eilėje iš kairės: kun. L. Kemešis, kun. dr. V. Skilandžiūnas, kun. J. Staškus, KLB pirm. advokatas J. Kuraitė-Lasienė, J. Lasys. Nuotr. J. V. Danio

PRANEŠIMAS IŠ EUROPOS

Pavojus Vakarams, o ne Rytams

Sovietai norėtų be karo įsigalėti Europoje. Jų politikai talkina pacifistai — pareiškė M. Džilas

Maskva nenori karo su Europa, bet nori padaryti ją nuo savęs priklausomą. Taip teigia jugoslavų sistemos kritikas Milovanas Džilas, atsakydamas į Vakarų Vokietijos dienraščio "Die Welt" klausimus. Pirmiausia jis buvo paklaustas, kodėl Maskva nušovė Pietų Korėjos keleivinį lėktuvą. Džilas atsakė: Sov. Sąjungos sienų apsaugos priemonės yra nepaprastai griežtos. Jos karinės, sprendami tuos reikalus, neturi tokios manevravimo laisvės, kaip Vakaruose. Kita priežastis — tai aplamai nesutaikoma, kieta, siaura ir bendradarbiauti nelinkusi sovietinės vadovybės laikysena — sovietinės sistemos užsisklendimas ir atsisakymas. Tokie incidentai neišvengiami dėl Sov. Sąjungos izoliuotumo.

J klausimą, kodėl Maskva taip ilgai delsė pripažinti, kad lėktuvas nušautas, Džilas taip aiškino: kad ir labai tragiškas civilinio lėktuvo nušovimas, tačiau pasaulis gali daugiau pasimokyti ne iš šio įvykio, bet iš sovietinės laikysenos. Sov. Sąjunga elgiasi kaip agresyvi didžioji galybė, kuri niekad nepripažįsta padarinių betkokia klaida. Pastaruoju metu Andropovas davęs suprasti, kad jis sutiktų apriboti karinę ginkluotę, tačiau ar jam rūpi nusiginklavimas? Šį klausimą Milovanas Džilas taip aiškino: Sov. Sąjunga negali nusiginkluoti, net jei to ir norėtų. Pirmiausia ją kursto vietnamiečiai, kubiečiai ir kiti įvairių šalių klientai. Sov. Sąjunga neatsisako savo tikslo įsigalėti Europoje. Todėl ji negali nusiginkluoti. Pats faktas, kad Andropovas pasiūlė sunaikinti dalį savo raketų, rodo, kad Europoje susidarė Sov. Sąjungai palankus jėgų santykis.

Be to, Džilo nuomone, Andropovas tokį pasiūlymą padarė tik dėl to, kad tvirtos JAV laikysenos. Tačiau Maskva nemano daryti jokių rimtų nuolaidų. Ji siekia tokios jėgų nelygybės, kad Europa pasidarytų priklausoma nuo Sov. Sąjungos. Tada Maskva padiktuos europiečiams savo politines ir ūkines sąlygas. Nuo Stalino laikų Sov. Sąjunga keičiasi, tapdama ekspansine karine galybe. Tai, be kita ko, atitinka ir jos vidaus sandarą: išsiplėtusios biurokra-

tijos sistema, siekianti išsaugoti diktatūrą viduje, kaip ir ekspansiją oreje. Sov. Sąjunga — tai kietas, labai smarkiai sukarinta visuomenė. Dienraščio "Die Welt" korespondentas paklausė Džilą, ar Sov. Sąjunga turi menkystės kompleksą, manydama, kad jai reikia gintis? Toks klausimas Džilui atrodė ir klaidingas, ir naivus. Iš vienos pusės, taip mano tie, kurie nieko nenutuokia. Iš kitos pusės, tai atitinka kaikiurių vakariečių norą žūti išvengtį konfliktą su Sov. Sąjunga. Čia išryškėja aiški Vakarų silpnybė: neryžtingumas, nepakankamas tikrovės suvokimas, nesugebėjimas suprasti Sov. Sąjungą. Šiandien visiškai nebegalima kalbėti apie kokį nors Sov. Sąjungai gresiantį pavojų ar jos apsupimą. Veikia atvirkščiai — Vakarams reikia gintis ir išsiskirti iš nepalankios padėties. Šiuo metu Sov. Sąjunga braunasi į Artimuosius Rytus, Afriką ir Pietų Ameriką, kad ten užsitikrintų žaliavų bazes ir padarytų Euro-

pa bevėgę bei priklausomą. Sov. Sąjunga nenori karo Europoje, bet nori Europą pavergti be karo. Pirmiausia ji norėtų įsiviešpatauti Vokietijoje, o gal ir Balkanuose. Laimėjusi Vokietiją, Maskva visiškai įsigalėtų Europoje. Tuo pačiu išsispresėtų ir Vokietijos padalijimas, kuris negali amžinai trukti. Balkanai nėra tiek svarbūs ūkiškai, kiek strategiškai, kaip kelias Viduržemio jūron, Italijon ir Vidurio Europai atkirsti. Todėl, Džilo nuomone, dabartiniai taikos sąjūdžiai Vakaruose yra trumparegiški ir be didelių perspektyvų. Iš tikrųjų jie remia sovietinę užsienio politiką. Pacifistai ne tik padrasina Sov. Sąjungą tęsti ekspansinę politiką, bet ir žadina sovietinės vadovybės iliuzijas su taikos sąjūdžių pagalba susilpninti Vakarų. Vakarų taikos sąjūdžiai drąsina agresyviuosius gaivalus Sov. Sąjungos viduje, teigia jugoslavų sistemos kritikas Milovanas Džilas. Lmb.

Vokiečiai prašo paleisti Petkų

Tarptautinio komiteto prašymas su 3200 parašų Andropovui

Tarptautinio Viktoro Petkaus komiteto vadovas Erichas Weissas pranešė, kad 3.200 asmenų pasirašė prašymą Andropovui tuojau paleisti iš lagerio Viktorą Petkų, kuriam reikalinga skubi specialistų gydytojų pagalba. Pareiškimas įteiktas Sov. Sąjungos ambasadoriui Bonoje Semjonovui. Drauge su parašų sąrašais įteiktas ir dešimties savanorių pasižadėjimas dirbti vienerius metus sovietiniame lageryje be atlyginimo, jeigu tuojau būtų paleistas Petkus.

Komitetas taip pat pasiūlė Andropovui leisti Petkų išpirkti ir nustatytą išpirką pranešti federacinės Vokietijos vyriausybei. Pareiškime taip pat reikalaujama tuojau paleisti įkalintus Lietuvos kunigus Alfonsą Svarinską ir Sigitą Tamkevičių.

"Tarptautinis Viktoro Petkaus komitetas, Bochumas (Lippstadtas) Salzburgas, 1983 m. rugpjūčio 31 d. TSKP CK generaliniam sekretoriui Jurijui Andropovui Maskvoje

Didžiai Gerbiamas Pone Generalini Sekretoriau Andropovai!

Maloniai prašome Jus įsakyti, kad tuojau būtų paleistas nekaltas kalinys Lietuvos katalikų Viktoras Petkus. Kaip TSKP CK generalinis sekretorius ir velionies Leonido Brežnevo įpėdinis šiose pareigose, Jūs esate atsakingas už Helsinkyje Europos saugumo ir bendradarbiavimo pasitarime padarytus įsipareigojimus. Jūsų šalis vis dar priklauso Europos saugumo ir bendradarbiavimo susitarimus pasirašiusioms valstybėms ir todėl įpareigota susitarimus sąžiningai vykdyti, kaip visos kitos juos pasirašiusios valstybės.

Remiami 3.200 pasirašiusių, mes raginame Jus tuojau į savo tėvynę Lietuvą paleisti Viktorą Petkų, kuriam reikalinga skubi specialistų gydytojų pagalba.

Dešimt mūsų bičiulių pavedė mums prašyti Jus ir TSKP politbiurą priimti jų pasiūlymą dėl Viktoro Petkaus paleisties. (Nukelta į 9-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

MARKSISTINĖ REVOLIUCIJĄ GRENADOS SALOJE UŽBAIGĖ JAV ir šešių kitų Karibų jūros valstybių kariuomenės dalinių išsikėlimas, atliktas iš bazių Barbados salose. Tos šešios valstybės, priklausančios Britų Bendruomenei, pirmiausia šaukėsi Britanijos pagalbos, bet jos pritarimo invazijai nesusilaukė. Premjerė M. Thatcher telefoniniame pokalbyje nepritarė ir JAV prez. R. Reagano jau suplanuotam įsiveržimui į Grenadą. Pastarasis apie invaziją net nepainformavo Kanados, matyt, prisimindamas draugiškus P. E. Trudeau ryšius su Kubos diktatoriumi F. Castro. Invazijai buvo panaudota apie 2.000 JAV marinių ir parašutininčių, 300 šešių valstybių karių. Pagrindinė kovos našta teko amerikiečiams. Jiems palyginti lengvai pavyko užimti Grenados aerodromą ir pietinėje salos dalyje kubiečių įrengiamus pakilimo bei nusileidimo takus didiesiems lėktuvams. Problema tesudarė tiksliai nežinomas kubiečių skaičius, jų stiprus pasipriešinimas. Tik tada paaiškėjo, kad jie nėra eiliniai darbininkai, o gerai paruošti ir apginkluoti profesiniai kariai. Dalis jų pasitraukė į kalvotas džiungles. Karo nelaisvėn pateko apie 600 kubiečių. Amerikiečių karių skaičius buvo padidintas beveik iki 6.000, bet vėliau paaiškėjo, kad pasipriešinimas džiunglėse tėra menkas, kad ten nėra didesnio skaičiaus Kubos ir Grenados karių.

Reagano pranešimas

Prez. R. Reaganas, kalbėdamas televizijos žiūrovams, teigė, kad išsikėlimu Grenadon buvo siekiama apsaugoti tenai gyvenančius amerikiečius, vėl grąžinti demokratine santvarką laisvais rinkimais. Jis nuogastavo, kad marksistinis režimas amerikiečius gali panaudoti įkaitais, kaip kad buvo pasielgta su JAV diplomatais Irane. Grenadoje buvo rasti dideli sandėliai sovietinių ginklų. Pasak R. Reagano, Kuba planavo Grenados okupaciją, visišką šios strateginės salos kontrolę. Pirmąsias dvi dienas, kol vyko kovos, Grenadon nebuvo įsileidžiami žurnalistai. Atrodė, buvo vengiamas vaizdų televizijos ekranuose apie vėl žūstančius amerikiečius, kai tautą vis dar slegia tragiška 229 marinių mirtis Beirute. Kautynėse Grenadoje betgi žuvo tik 16 amerikiečių karių — mažiau nei buvo tikėtasi. Gyventojai patys išdavė nužudytą premjero M. Bishopo pavaduotoją B. Coardą, vadovavusį revoliucijai. Suimtas ir jam talkinęs gen. H. Austinas. Sovietų Sąjungos ambasadoje dabar slapstosi Kubos, R. Vokietijos, Š. Korėjos ir Bulgarijos žmonės. Karo nelaisvėn patekę kubiečiai bus grąžinti Kubai.

Pasaulio reakcija

Aštriausiai invaziją pasmerkė Sovietų Sąjunga, pareiklavusi pasitraukimo iš Grenados. Panašius reikalavimus kėlė ir Kubos F. Castro, kubiečius ra-

gines kovoti iki paskutinio šovinio. Jungtinių Tautų saugumo taryba bandė priimti rezoliuciją, smerkiančią invaziją ir reikalaujančią visų kariuomenės dalinių pasitraukimo. Už rezoliuciją balsavo vienuolikos valstybių atstovai, susilaikė tik Britanija, Zairas ir Togas. Rezoliucija sustabdyta veto teise turinčiu JAV atstovo balsu. Įdomiausia, kad šį kartą rezoliuciją rėmė tokios Amerikai draugiškos šalys, kaip Prancūzija ir Olandija. Keistą poziciją užėmė ir JAV senatas, pareikalavęs JAV kariuomenės atitraukimo per du mėnesius.

Šiltas sutikimas

Amerikiečius karius pačioje Grenadoje šiltai sutiko vietiniai gyventojai, nusiųsle marksinėmis revoliucijomis, atnešusiomis komunistinę diktatūrą. Juos taipgi giria iš Grenados išgabenti amerikiečiai ir kanadiečiai, kuriuos marksistinis režimas galėjo panaudoti įkaitais. Prez. R. Reaganas nenumato ilgesnio JAV karių pasilikimo Grenadoje. Juos planuojama pakeisti Britų Bendruomenės šalių kariais. Ministeris prim. P. E. Trudeau jau pasiūlė kanadiečius, bet savo karių nėra linkusi duoti Britanijos premjerė M. Thatcher. Laikinę vyriausybę greičiausiai bus pavesta sudaryti generaliniam Grenados gubernatoriui P. Scoonui, kuris betgi turi gauti Britanijos sutikimą. Tokia vyriausybė turės suorganizuoti ir pravesti demokratinius rinkimus. Invazijos kritikai kalba apie Grenados teisių pažeidimą, kažkodėl užmiršdami, kad gyventojų teises net dviem revoliucijom pažeidė marksistai. Valdžion jie atėjo ginklo jėga, atsisakydami demokratiškų rinkimų. Juos vis atidėliojo net ir antrojoje revoliucijoje nužudytas premjeras M. Bishopas, turėjęs didesnį gyventojų pasitikėjimą. Pastarieji visiškai nusišuko nuo M. Bishopo nuvertimą suplanavusio vicepremjero B. Coardo ir karinė tarybą sudariusio gen. H. Austino. Jiedu norėjo įvesti dar griežtesnį komunistinę diktatūrą, Grenadą paversdami sovietinio komunizmo tvirtove.

Šiame numeryje:

Pavojaus artumoje

Pateisinamas ar nepateisinamas amerikiečių žygis Grenadon?

Pavojus Vakarams, o ne Rytams

Buvusio Jugoslavijos komunistų veikėjo pareiškimas spaudai

Vokiečiai prašo paleisti Petkų

V. Vokietijos gyventojų prašymas Kremliaus valdovui Andropovui

Lietuvos atstovo veikla Ukrainoje

Profesorius Vytautas Mošinskis revoliucijos paliestoje Ukrainoje

Silpnėjimo ženklai ir stiprėjimo vaistai

Kanados Lietuvių Bendruomenės rūpesčiai ateities akivaizdoje

Sudiev iškiliajam Lietuvos sūniui

Žymų muziką a. a. Alfonsą Mikulskį amžinybėn išlydėjus

Šoks du tūkstančiai jaunimo

Paruošiamieji tautinių šokių šventės darbai Klevelande

Deimantinė organizuotų moterų suaktis

Koncertu ir suvažiavimu paminėta katalikių moterų veiklos suaktis

Kalnas turi dvi puses

Bronio Railos knyga "Raibos agavos" skaitytojų akimis

Rašytojai, kritikai ir skaitytojai

Skaitytojo žodis grožinės lietuvių literatūros kritikams

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada

Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"

Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$19, pusmetinė — \$10. Rėmėjo prenumerata \$25

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai iškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.

Subscription rates: \$19.00 per year, \$10.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

Kun. Leopold Mandič, OFM Cap., jugoslavas vienuolis, paskelbtas šventuoju. Gimęs 1866 m. Jugoslavijoje 12 vaikų šeimoje. Būdamas 16 m. amžiaus įstojo į kapucinų vienuoliją ir 1890 m. buvo įšventintas kunigu Italijoje. Jo troškimas buvo grįžti Jugoslavijon ir ten skelbti krikščionišką vienybę tarp katalikų ir ortodoksų, tačiau jo viršinin-kai nusprendė, kad dėl silpnos sveikatos ir kalbos defektų turįs pasilikti Italijoje. Praleides keletą metų kaip nuodėm-klausis įvairiuose Italijos miestuose, 1909 m. jis buvo apgyvendintas Paduvos kapucinų vienuolyne ir ten visą savo gyvenimą pašventė išpažinčių klausymui. Klausykoje jis praleisdavo ištisas dienas. Per visą laiką iki savo mirties 1942 m. jis tik vieną kartą bu-vo išvykęs iš Paduvos aplankyti Liurdo šventovės. Jo išpažinčių klausymo kambarelis dabar yra tapęs šventove, kuria maldininkai nuolat lanko. Palaimintuoju jis buvo paskelb-tas Pauliaus VI 1976 m. Jonas-Paulius II jį paskelbė šven-tuoju, kai Vatikane prasidėjo pasaulio vyskupų sinodas, su-sauktas svarstyti klausimų, susijusių su Atgailos sakra-mentu.

Kardinolas Terence Cooke, 62 m., mirė kraujo vėžiu. Vado-vavo Niujorko arkivyskupijai ir JAV kariuomenės vikariatui, ku-riam priklausė visi po pasaulį išsklaidyti JAV katalikai ka-riai. Kunigu jis buvo įšventin-tas 1945 m., vyskupu — 1965 m. Niujorko arkivyskupu tapo 1968 m., kardinolu — 1969. Buvo at-kaklus Pauliaus VI enciklikos "Humanae Vitae" minčių gynė-jas ir ypatingai aktyviai reiškėsi sąjudyje už gyvybę. Savai-tę prieš mirtį jis paskelbė raš-tą, kuris buvo perskaitytas vi-sose Niujorko arkivyskupijos šventovėse. Jame skatino visus katalikus priešintis abortams ir visai tokiomis mintimis per-sunktai galvosena, atmetan-čiai gyvybės šventumą bei ne-liečiamumą.

Tarptautinis marijologinis suvažiavimas įvyko rugsėjo 8-15 d.d. Florianos mieste, Mal-toje. Dalyvavo per 200 teologų iš įvairių pasaulio kraštų ir įvairių krikščionijos šakų. Paskaitininkai gildeno Mari-jos garbinimą XVII ir XVIII š. Pamaldumas į Mariją tada kles-tėjas ir sudaręs palankias są-lygas eilės vienuolių įstiegi-mui. Buvo ir vietomis pasireišk-usių to pamaldumo išskrypimų, kurie sukėlė protestantų ir kai-kurių katalikų nepasitenkinimą. Suvažiavimo pabaigoje ekume-ninė komisija, susidedanti iš katalikų, liuteronų, ortodoks-ų, reformatų ir anglikonų teo-logų, paskelbė bendrą raštą, kuriame nurodo Marijos vietą išganymo istorijoje ir iškelia kreipimosi į šventuosius veik-smingumą.

Po marijologinio suvažiavi-mo Maltoje rugsėjo 16-18 d.d. įvyko XVI tarptautinis Marijos kongresas, kuriame dalyvavo iš įvairių kraštų suvažiavę tikini-tieji. Kongreso tema — "Marija, susitaikymo motina". Maltos vyskupai gavo iš Jono-Pauliaus II laišką, kuriame jis Mariją vadina "keliaujančios Dievo tautos vilties ženklu". Kongre-se popiežiui atstovavo specia-lus jo pasiuntinys — Palermo arkivyskupas kard. Salvatore Pappalardo. Kalbėtojai gvil-deno Marijos misiją, kuri esanti burti visus žmones ir vesti juos prie savo Sūnaus. Šio kon-greso proga buvo iškilmingai paminėtas ir Maltos Marijos šventovės Ta' Pinu šimtmetis. Sakoma, kad 1883 m. Ta' Pinu vietovėje jaunai mergaitei ap-sireiškusi Marija.

Maltoje didėja religijos prie-spauda. Tai mažai nepriklauso-ma sala Viduržemio jūroje, ne-toli Italijos, turinti apie 320-

000 gyventojų. Dabartinis krašto min. pirm. Dominic Mintoff, 67 m. amžiaus, stengiasi konfis-kuoti kuo daugiau K. Bendrijos turto ir uždaryti katalikų veda-mas mokyklas. Paskutiniuoju metu užsidarė visos katalikiš-kos ligoninės, nes visos vienuo-lės slaugės turėjo išvažiuoti. Dabar įsakytą konfiskuoti visą tą religinių įstaigų nekilnoja-mą turtą, kurio įsigijimo doku-mentų neturima. Kadangi K. Bendrijai nebuvo leidžiama įsi-gyti jokio nekilnojamo turto per paskutiniuosius 130 metų, o anksčiau įsigytos nuosavybės dokumentus dažnai yra sunku surasti, tai daug nuosavybių gali būti atimta. Katalikiš-koms mokykloms jau nuo 1972 m. uždrausta kelti mokesčių už mokinius, o tėvams uždrausta tokias mokyklas remti aukomis. Taip palaipsniui bus mokyklos priverstos uždaryti. Baigu-siems katalikiškąs gimnazijas sudaromos valstybėje tokios sąlygos, kad beveik neįmano-ma įstoti į valstybinį univer-sitetą. Prieš porą mėnesių Jo-nas-Paulius II, viešai kalbėda-mas apie Maltoje blogėjančią padėtį, skatino visus melstis, kad K. Bendrija Maltoje galėtų tęsti savo misiją be jokių var-žymų švietimo ir socialinio gy-venimo srityse. Krašto gyvento-jų 98% yra katalikai. Valdžia yra demokratiškai renkama.

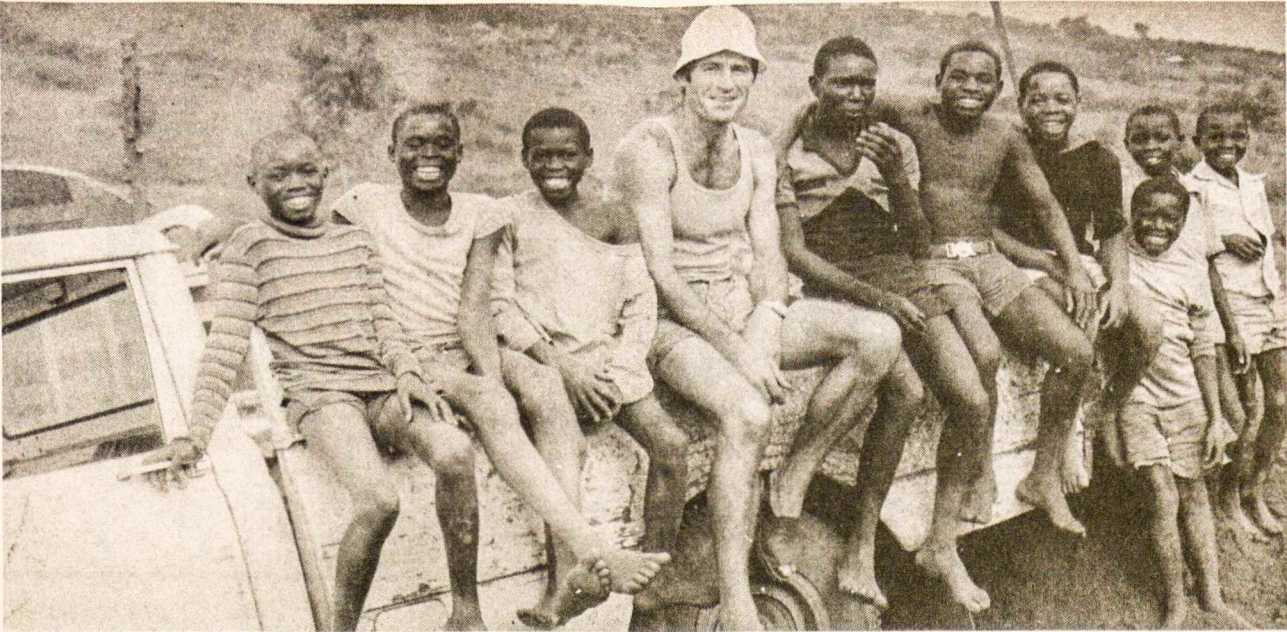
Toronto demonstracija prieš negimusių kūdikių žudymą pui-kiai pavyko. Demonstracijoje dalyvavo per 30.000 žmonių, ku-rių tarpe buvo įvairiausių re-ligijų žmonių. Kaikurie buvo atvykę net iš Buffalo ir Detroi-to. Demonstracijos Toronte lei-džiamame savaitraštyje "The Catholic Register" puikiai ap-rašė to laikraščio bendradarbė Vida Žalneriūnaitė. Toronte ir Mississaugos miestuose pas-kelbti raštiški protestai. Pvz. laikraščiuose "Mississauga News" ir "Brampton Guardian" spalio 26 d. buvo išspausdinti pareiškimai už gyvybę, kurie-se sužymėtos pavardės visų pa-sirašiusių "už gyvybę" atsišau-kimų lapelius. Tie atsišaukimai buvo platinami visose parapijo-se ir pasirašiusių skaičius yra milžiniškas.

Pokario metais lietuviškos organizacijos davė eilę pa-saukimų į kunigus. Iš ateitinin-čių kunigais tapo: 1957 m. — Vy-tautas Memėnas ir Antanas Noc-kūnas, MIC, 1960 m. — Gedimi-nas Kijauskas, SJ, ir Kestutis Trimakas, 1962 m. — Alfonsas Babonas ir Jonas Staskus, 1964 m. — Romanas Kasponis (žuvęs 1972 m.), 1965 m. — Liudas Jan-uska, OFM, ir Kestutis Žemaitis, 1975 m. — Antanas Petraus-kas. Iš skautų kunigais tapo: 1961 m. — Audrys Backis ir Al-gimantas Kezys, SJ, 1962 m. — Augustinas Simanavičius, OFM, 1968 m. — Hermanas Šulcas SDB, 1969 m. — Antanas Saulai-tis, SJ. Tai, žinoma, nėra pilnas ir tikslus sąrašas, tačiau jis duoda pagrindą mūsų lietu-viškos organizacijos didžio-utis šioje srityje. Be to, pažymė-tina, kad studijavusieji Romoje ir gyvenusieji Šv. Kazimiero kolegijoje visi priklausė ateitin-kių draugovei.

Mehmet Ali Agca, prieš me-tus bandęs popiežių Joną-Pau-lių II nušauti teroristas, pasiys-tame iš kalėjimo laiške kardino-lui Silvijo Oddi aiškinasi nesąs-joks Katalikų Bendrijos ar Ita-lijos priešas. Jis dabar save api-būdina kaip atgailojantį tero-ristą.

Kun. Algimantas Bartkus, Pen-silvanijos Frackvillės para-pijos klebonas, paskirtas Šv. Kazimiero kolegijos Romoje prarektoriumi. Paskyrimo pra-nešimas gautas iš Vatikano stu-dijų kongregacijos prefekto kar-dinolo V. Baumo. Kun. A. Bart-kus parapiją perdavė savo įpė-diniui š. m. spalio 25 d.

Kun. J. Stš.

Lietuvės misijonierius kun. H. ŠULCAS (sėdi viduryje) Ruandoje su jaunimo būreliu, dirbančiu prie statybos. Ta-me Afrikos krašte misijonierius turi būti ir mūriniu, ir autovežimio vairuotoju, ir kitokių fizinių darbų atlikėju

Lietuvos atstovo veikla Ukrainoje

Prof. Vytautas Mošinskis Lietuvos tarnyboje 1918-1921 metais.

ALGIRDAS MOŠINSKIS

Po 1917 m. revoliucijos Ru-sijoje susidarė dvi didelės valstybės — RSFRS (Rusijos Socialistinė Federacinė So-vietinė Respublika) ir sovie-tinė Ukraina. Rusijos terito-rijon įėjo visas Sibiras, euro-pinė Rusija, kirgizų, totorių ir kitos respublikos su tam tikra autonomija, o Ukraina, bent anį popieriaus, buvo laikoma nepriklausoma respublika.

Diplomatinė staigmena

Mano tėvas, anuomet Char-kovo technologijos instituto profesorius, Lietuvos vyriausybės buvo paskirtas atstovu, nors jau ištisus metus sėdėjo kalėjime. Mes drebėjom dėl jo gyvybės. Kai Lietuvos min. pirm. M. Sleževičius sudarė taikos sutartį su Rusija, da-lykai pradėjo keistis. Staiga į mūsų butą atvyko adv. Zig-mas Toliušis su Lietuvos vy-riausybės įgaliojimais mano tėvui Vytautui Mošinskiui. Sužinojęs iš mano motinos, kad šis sėdi kalėjime, nuvyko pas Trockį, ir netrukus tėvas buvo laisvas.

V. Mošinskis nedelsdamas pradėjo savo darbą kaip Lie-tuvos atstovas — atidarė rašti-nę, susisiekė su pabėgėlių ko-mitetais. Pradėjo atvažiuoti jų komitetų įgaliotiniai kas savaitę po keletą žmonių. Pradžioje tėvas apnakvydindavo juos savo bute, paskui buvo įrengti kambariai raštineje, kur buvo pastatyta keletas so-fų pernaktvoti. Iš visur ejo pranešimai apie lietuvius, sėdinčius kalėjimuose.

Sutartinai su Baltrušaičiu

Oficialiai komisarų tarybos Ukrainoj pirmininku buvo Ra-kovskij, bulgaras, labai inteli-gentiškos išvaizdos vyras, 50 metų amžiaus (Stalinas jį vėliau sušaudė). Jisai nebuvo savarankiškas, viską sprendė Trockis, jei būdavo Charkove. O jeigu jo nebūdavo, tai tėvas skambindavo Jurgiu Baltrušaičiu Maskvon. Šis turėjo gerų ryšių su Kamenėvu, Zi-novjevu, Lunačarskiu, o ypač su užsienių reikalų komisaru Čičerinu. Tai padėdavo, ir tė-vas dažnai sakydavo, koks puik-škas žmogus tas Baltrušaitis.

Tėvas su Jurgiu Baltrušaičiu veikė sutartinai. Baltrušaitis ypač gerai būdavo infor-muotas apie bolševikinės val-džios viršūnes. Su Feliksu Dzeržinskiu sunku būdavo susikalbėti (nors Ukraina neva skaitėsi nepriklausoma). Pa-sak Baltrušaičio, jisai netu-rėjo savo nuomonės, buvo di-telis bailys, veikė visuomet ton pusėn, kur linko dauguma balsų.

Dažnai tėvas važiuodavo naktį (turėjo valdišką auto-mobilį) į Čeką gelbėti kokių nors žmonių. Kad nerastų jau sušaudytų, reikėdavo veikti žaibo greitumu. Vėliau gavo privilegiją "priamoti provod" — tiesioginį telefoną su Maskvos atstovybe ir valdžios įstaigomis. Kai paskambin-da-vo popiet apie kokį nors areštą, jau kitą dieną pilietį paleis-davo. Tėvas džiaugdavosi kaip vaikas išgelbėjęs žmogaus gyvybę.

Kai tėvas grįžo Lietuvon, tai kas savaitę į mūsų namus ateidavo žmonės dėkoti už iš-gelbėjimą iš mirties ir Čekos. Jų buvo šimtai, bet aš niekuo-met nesu apie tai skaitęs nei nepriklausomaj Lietuvos, nei išeivijos spaudoje.

Tėvas išgavo iš Ukrainos vi-sus išvežtus Lietuvos archy-

vus, istorinės reikšmės var-pus, XVII ir XVIII š. doku-mentus.

Veikdamas sutartinai su Baltrušaičiu, kuris tėvui da-vė labai daug naudingų pata-rimų, gavo tokį pat kiekį pre-tinių geležinkelio vagonų, kaip ir Baltrušaitis, tokį pat kiekį keleivinių vagonų. Kai reikėjo duoti garvežius, bolše-vikai pradėjo sukėliauti: vie-nas garvežys traukė 4 ar 5 ki-tus, kurie patys nepajėgė va-žiuoti. Patikrinus pasirodė, kad jų kuryklos pradegintos, padarytos akims apdumti iš kartono ir juodai nudažytos. Tuo metu Rusijoj buvo labai didelis garvežių trūkumas. Tėvas, kaip inžinierius, at-rinkdavo geresnius, kuriuos dar galima buvo pataisyti, ir priimdavo.

Bet pats svarbiausias tėvo uždavinys buvo pabėgėlių gra-žinimas Lietuvon. Tai buvo be galo nervinantis ir sunkus darbas: derybos su čekistais, su Trockiui ir kitais. Dažniau-siai tėvui pavykdavo pasiekti tikslą.

Paskutine staigmena buvo ši: jisai nuvykęs Maskvon su-žinojo, kad Baltrušaitis gavo 5 milijonus aukso rublių kaip atlyginimą už savo nuostolius, už visus tuos arklius, galvijus, kuriuos besitraukianti rusų armija arba su savim pasiėmė, arba vietoje sunaikino, kad ne-patektų vokiečiams. Ir tėvas pareikalavo iš Ukrainos tokio pat atlyginimo, nors nesitiekėjo gauti. Visdėlto gavo 5 milio-nus aukso rublių ir nuvežė juos Lietuvon, gausios karei-vių palydos saugomas.

Tas aukso fondas 10.000.000 rublių buvo pagrindas mūsų valiutai — litui padengti.

Jaudinantis atvejis

Baigdamas noriu dar pri-minti vieną ypatingai drama-tišką įvykį su pabėgėliais. Tarp jų buvo nemaža žydų, bet Lietuvoje gimusių, lietuviš-kai kalbančių, taigi neabejo-tinai turinčių teisę į Lietuvos pilietybę. Vieną dieną ateina pas tėvą iš kažkur atvykusi grupė rabinų mokyklos moki-nių, 14 ar 15 metų amžiaus, ly-dimi tik dviejų vyresniųjų. Tie vyresnieji papasakojo, kad visi Telšių rabinų mokyklos mokiniai yra sumiti, sėdi ka-lėjime. Pasakodami verkė. Mes visi žinojome, kada koks nors kunigas, popas ar rabi-nas pakliūdavo į Čeką — buvo skelbiamas šūkis didžiulėmis raidėmis: "Religija opium dlia naroda" (religija yra liaudies opiumas). Jie buvo "vragi na-roda" (liaudies priešai). Juos šaudė be teismo, be tardymų. Tėvas kovojo už juos kaip liū-tas. Kartą sulaukė visą ešelo-ną 4000 žmonių stotyje, kol jų neišleido. Bet man įstrigo tas nepaprastas tėvo susijaudini-mas, kai jisai, atėjęs namo, papasakojo mums paprastais žodžiais: įsivaizduokite, ko-kioje desperacijoje jie turė-jo būti, jeigu vienas tų jaunų rabinų man, "gojui", pabučia-vo ranką. Jo balsas sudrebėjo, barzdelė susitraukė, akys pa-sirodė ašaros. Išėjo į kitą kam-barį, kad nematytume. Bet mes tai pamatėm ir kartu jaudino-mės. Paskui jisai dažnai var-todavosi šią priemonę: jeigu jau niekas negelbsti, sulaikydavo ešaloną, laikydavo savaitę, jei reikėdavo 10 dienų. Įvyk-davo skandalas — eidavo tele-gramos iš Kauno ir galų gale jis laimėdavo.

Gyvenant Lietuvoje ir besi-lankant provincijoje, apskri-ties valdyboj, miesto valdy-

boj ar pašte, išgirdęs mano pa-vardę prieina man visai nepa-žįstamas asmuo ir klausia, ar aš esu prof. Mošinskio sūnus. Sužinojęs, kad taip, pareikš-davo, kad mano tėvas jį išgel-bėjo iš Čekos, iš tikros mirties, ir kviesdavo užėiti į jo namus. Panašiai būdavo ir žydų krautuvėse, kur savinin-kas vieną sykį net atsisakė priimti pinigų už perkamas prekes.

Taipogi ir Jurgis Baltrušai-tis Maskvoje anuo metu išgel-bėjo gyvybę daugeliui žmonių, bet niekad niekur neskaičiau, kad koks išgelbėtas asmuo iš Čekos apie tai būtų ką nors spaudoje parašęs.

Mokinio laiškas

Prieš kiek laiko atsirado Amerikoj iš Lietuvos atvykęs inžinierius Perecas. Sužino-jęs mano brolio adresą, parašė jam ilgą taisyklingą lietuvių kalba laišką apie mano tėvą. Gavęs kopiją, perskaičiau ir susijaudinau, kad po tiek me-tų (tėvas mirė 1955 m.) dar jį žmonės atsimena.

Tame laiške jisai rašo, kaip jis, jaunas inžinierius, baigęs Kauno politechnikumą, niekur negalėjo gauti vietos. Prasidėjo Sov. Sąjungoje anti-semitizmo banga. Niekur per ilgą laiką negavęs darbo, galų gale kreipėsi į Mošinskį, savo buvusį profesorių, klausda-mas, galbūt jisai žino kokį nors darbą. Tėvas suprato jo padėtį ir paskyrė jį savo asis-tentu. Išgelbėtas nuo persekio-jimo gavo gerą algą ir, be to, didelį prestižą, atėičiau. Jis rašo, kad per visą gyvenimą negali užmiršti to kilnaus ma-no tėvo pasiėgimo ir norėjo bent jo sūnui tai išreikšti.

Buvo ir nepatenkintų

Yra ir kitaip galvojančių. Dar tėvui betarnaujant užsie-nyje (Ukrainoje ar jau patarė-ju prie Maskvos atstovybės) pasirodė "Lietuvos Ziniose" ilgiausias straipsnis, anoni-miškas, nukreiptas prieš mano tėvą. Nė vieno gero žodžio, vien priekaištai. Svarbiau-sias kaltinimas, kad "privežė pilną Lietuvą žydų". Tėvas buvo labai pritrenktas, bet užsienio reikalų ministerija neleido jam veltis į laikraš-tinę polemiką. Po kelių dienų atėjo į mūsų butą keli asme-nys iš redakcijos, atsiprašė ir pareiškė, kad tas straips-nis pakliuvo per neapsižiūrė-jimą. Visi esą žino mano tėvo nuopelnus, ir redakcija atsi-prašydama tvirtino, kad tas straipsnis neatstovavo jų nuo-monei. Nebeatsimenu kuris iš tėvo draugų labai gerai pasa-kė: "Tamsta buvai Lietuvos valstybės atstovu, o ne kokios nors ten partijos. Jei būtum buvęs krikščionių demokratų atstovu, tai būtum išrinkęs gal katalikus, bet būvai vals-tybės atstovu, gelbėjai Lietu-vos piliečius, ir Tamstos są-žinė gali būti rami."

Neužmirštas

1976 m. okupuotoje Lietu-voje, Kaune, buvo iškilmingai paminėta prof. Vytauto Mošinskio 100 metų gimimo su-kaktis. Kalbėjo jo mokiniai inžinieriai. Jo pavardę pami-nėta tritomėje sovietinėje enciklopedijoje, bet nepažy-mėta, kad jis buvo Lietuvos atstovu Ukrainoje. Daugiat-o-mėje sovietų enciklopedijoje jau parašyta, kad jis "buvo patarėju Maskvos atstovybė-je", bet nutyliėta jo tarnyba Ukrainoje kaip Lietuvos atsto-vo. Taip pat nieko nepasakyta apie jo išgelbėtus Lietuvos piliečius.

A+A

agronomui

VACLOVUI KECORIUI

mirus,

jo žmoną VALĘ ir artimuosius giliai užjaučiame —

Elzbieta ir Vladas Sonda

Brangiam krikšto tėvui

A+A

muzikui

ALFONSUI MIKULSKIUI

mirus,

žmoną ONĄ, artimuosius ir Čiurlionio ansamblių giliai užjaučiame bei kartu liūdime —

Toronto vyrų choras "Aras"

A+A

STASIUI JAGĖLAI

netikėtai iškeliavus amžinybėn,

brolių JUOŽĄ su šeima ir visus artimuosius giliai užjaučiame —

Br. Beržanskis *Z. Tumosienė*
St. Eimutis *L. G. Vyšniauskai*

Dipl. inžinieriui

A+A

ALFONSUI RIMUI

Čikagoje mirus,

jo seserį ONUTĘ ir svainį KESTUTĮ KUDIRKAS, bei visus gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

N. J. Gudeliai *K. O. Dalinda*
A. J. Paršeliūnai *F. V. Urbonai*
J. Arštikaitis

P A D Ė K A

Stagiai ir netikėtai mirus mūsų mylimam sūnui

a. a. EUGENIJUI STARKUČIUI,

nuoširdžiai dėkojame: Prisikėlimo parapijos dvasiškiams už iškilmingas pamaldas ir palaidojimo apeigas; visiems giminėms, draugams už gražias gėles ir prisidėjusiems prie laidotuvių; Eugenijaus draugams, nešusiems karstą į visiems pažįsta-miems, padėjusiems į amžino poilsio vietą. Taip pat nuošir-dus ačiū mūsų pažįstamiems už aukas šv. Mišioms, "Tėviškės Žiburiams" ir užuojautas, pareikštas žodžiu bei spaudoje.

Tėvai — Konstancija ir Stasys *Delmar ir Olivija*
sesuo Birutė

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISTEMPORE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projek-tus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pareikštus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Mobawk

Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai

- * Šaldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose —
137 RONCESVALLES Ave.
Tel. 537-1442

Rytuose —
2448 DANFORTH Ave.
Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

Kvartetas "Harmonija" iš Niujorko, atlikęs koncertinę programą "Vilniaus" pavidone Winnipege tautybių savaitės "Folklorama 83" dienomis. Iš kairės: PETRAS TUTINAS, vadovas VIKTORAS RALYS, BIRUTĖ RALY-TE-MALINAUSKIENĖ, ASTRA-VILIJA BUTKUTĖ. Trūksta pianisto MATO YATKAUSKO Ntr. E. Bugailiškio

Silpnėjimo ženklai ir stiprėjimo vaistai

Atsilepiant į straipsnį "Nemesk kelio", kuriame pajudintas Kanados Lietuvių Bendruomenės silpnėjimas

J. V. DANYS

Afrikoje buvo labai paplitusi miegligės epidemija. Jos žymės, mieguistumas, nusilpimas liesėjimas ir dažnai mirtis.

Būna ir dvasinių mieglių. "Rinkiminė miegligė" pastebėta "TŽ" (nr. 38, p. 1) straipsnyje "Nemesk kelio", kai Toronte labai mažas skaičius asmenų pareiškė norą kandidatuoti į KLB krašto tarybą. Bet mūsų lietuviškoje veikloje "miegligė" reiškiasi silpnėjančiu stipresne forma jau daugelį metų. Viena būdingų žymių — nėra balsavimų, pasitenkinama aklamacija atstovams išrinkti. Prieš trejus metus balsavimai į krašto tarybą buvo tik 4-se apylinkėse (iš 19): Toronte, Hamiltone, St. Catharines ir Windsor. Dvylikoje apylinkių pasiūlyti kandidatai buvo aklamacijos būdu patvirtinti atstovais į tarybą. Tarp jų buvo ir Montrealis, antroji didumu ir gausumu apylinkė, kur balsavimų nebuvo jau bene dešimtmetis.

Skatinti balsavimus

"TŽ" straipsnyje pastebėta, kad kairiuriais atvejais pasitenkinama surasti tik tiek kandidatų, kiek paskirta atstovų, kad nereiktų vargti su rinkimais. Deja, taip yra. Kai mažosios apylinkėse gal dar iš dalies galima pateisinti aklamacijos būdą dėl nuotolių ir išlaidų, tai didžiosiose tai visai nepateisinama. Visiškai tikra, kad Toronte, Montrealyje ir Hamiltone galima surasti daugiau kandidatų kaip kad nustatytas atstovų skaičius (būtent, 18, 10 ir 8).

Ar nereiktų įpareigoti rinkimines komisijas surasti daugiau kandidatų kaip nustatytas atstovų skaičius? Sakysime, didesnėse apylinkėse bent 3-5 kandidatus daugiau. Taip pat praverstų didesnė raginimo akcija, kad nelauktų būti pakviestais, bet patys pasiūlytų. O gal reiktų panaikinti aklamacijos būdą ir praversti balsavimus (už ar prieš), esant ir minimaliniam kandidatų skaičiui, kad būtų matoma, ar kandidatai turi pasitikėjimą?

Krašto ir apylinkių valdybos irgi yra palietos "rinkiminės miegligės" epidemijos. Dabartinė valdyba yra vienintelė per paskutinius 12 metų (gal ir daugiau — nepatikrinta), kuri buvo rinkta: iš 12 kandidatų išrinkti 8 valdybos nariai. 1976 ir 1977 m. suvažiavimo metu sudarytos nominacijos komisijos pajėgė surasti tik 2-3 kandidatus į krašto valdybą. Reikėjo daryti 2-3 val. pertraukas, kad valdybos būtų "sulipdytos".

Pagal suvažiavimo nutarimą 1980 m., nominacijų komisija pradėjo veikti apie tris mėnesius prieš suvažiavimą. Pirmiausia norėjo surasti pakankamai kandidatų Montrealyje, kur jau nuo 1965 m. nebuvo krašto valdybos. Kaip toje patarlėje, jie "kratėsi kaip velnias kryžiaus". Panašiai buvo ir Toronte, kai buvo mėginama surasti kandidatą, su tinkantį būti pirmininku. Komisija surado minimalinį kandidatų skaičių — aštuonis (daugiausia iš Hamiltono). Suvažiavimo metu jų skaičius išaugo iki 12.

Nuolatinis tarybos ir kitų organų sudarymas aklamacijos būdu neigiamai atsiliepią į Bendruomenės veiklą ir tuo pačiu į visą lietuvišką veiklą. Daug tokių atstovų atmetinai žiūri į savo pareigas, neįsijungia į komisijas,

į apylinkių veiklą, o dalis jų net nedalyvauja krašto tarybos suvažiavimuose, nors jie būna tik kartą į metus.

Pagal dabartines supratintas rinkimų taisykles, trys asmenys gali pasiūlyti visą kandidatų sąrašą. Nesant kitų kandidatų, jie aklamacija būtų išrinkti atstovais. Tokiu būdu energingų giminaičių grupė arba ir grupė, aiškiai nusistatę prieš Bendruomenę bei lietuvišką veiklą išsivijoje, galėtų lengvai įeiti į tarybą...

Nuosmukis?

Nors įvyksta tokių dalykų, kurie anksčiau nebuvo įmanomi, kaip II Pasaulio Lietuvių Dienos, politiniai laimėjimai Vašingtone, Australijoje ir kitur, lietuviškos operos išlaidų kymas ir pan., bet vis dėlto daug galima kalbėti apie lietuviško gyvenimo silpnėjimą, kokybės prastėjimą — nuosmukį. Tai rodo mokyklos, spauda, chorai, ansambliai, parapijos, organizacijos, trūkumas spaudos darbuotojų, kunigų, visokių veiklos darbininkų ir t.t.

Daug kas, keldami tas problemas, kalba lyg būtų atsiūdę po žemės drebėjimo. Neatsižvelgiama, kad integracija ir asimiliacija yra socialinis migracijos reiškinys, kad nuosmukis paprastai yra evoliucinis procesas. Šių dienų padėtis yra mūsų darbų, darbo metodų ir planavimo prieš 10, 20 ar ir daugiau metų išdava. Vienas pirmųjų trimitų, skelbiančių prasidedantį "kultūrinį nuosmukį", buvo 60 rašytojų, menininkų ir veikėjų atsisaukimas prieš 25 metus, būtent, 1958.VI.1. To atsisaukimo perspėjimai tiko ir bendrajam veiklai, kurioje tas silpnėjimas prasidėjo maždaug 5-10 metų vėliau.

Tuo atsisaukimu norėtas išlaikyti augstas kūrybos lygis, pasmerktas vienašališka (paremta partiškumu ar ideologiniais principais) kritika, kuri, "demonstruodama savo primityvų provincialumą su atšiauriu partiškumu, atstumia gilesnio intereso jaunimą". Ypač smerktas diletantizmas (paviršutiniškas supratimas, paviršutinė žinios), nes diletantai, "reikšdami spaudoje... visuomenėje, darosi tariamai autoritetai ir dėl to visuomenėje vyksta dezorientacija, diletantai virsta piktais kenkėjais".

Diletantizmas dabar stipriai reiškiasi mūsų veikloje ir spaudoje, ypač kad jau netekome daug gilesnės minties, dar Lietuvoje subrendusių asmenų veikėjų ir spaudos darbuotojų. Kultūriniai ir visuomeniniai reiškiniai vertinami paviršutiniškai, vėraujama forma ir elementas, o ne turinys. Tai silpnėjimo ženklai.

Per daug laikomės formų ir programų, kurios yra sudarytos prieš 20 metų. Jei renginys yra įdomus vyresniesiems, bet nepatraukia jaunesniųjų, tai yra ženklas, kad atsiliekame nuo laiko dvasios.

Veiklos susmulkėjimas

Lietuvių Bendruomenė yra labai decentralizuota organizacija ir dauguma esminio pobūdžio darbų atliekama paskirų organizacijų arba KLB bendradarbiaujant su jomis. Susilpnėjus ryšiams tarp centro ir periferijų (tai yra įvykę) ar pasireiškus vietinių vadovų egoizmui, išsiskyrsta iš "bendrojo kelio į takelius". Nors dažnai tie takeliai lyg ir veda į bendrąją tikslą, bet

pasidaro "šunkeliais", kai grupės, draugijos, organizacijos ar fondų vadovams jų interesai jiems pasidaro svarbiausi visoje lietuviškoje veikloje. Perdėtai patriotiniai šūkiais apie tėvynės meilę ir jos kančias norima kitus ne tik nustelbti, bet ir įtaigoti, kad neremiantieji jų siauro veikimo neremia ir veiklos dėl Lietuvos reikalų. Dvelkia nenuoširdžia retorika.

Daug kur atskiri vienetai, draugijos ir pan. labai sėmingai paruošia įvairius renginius, telkia lėšas, bet jų vadovai nerodo jokio noro įsijungti į visumos darbą, o pasiėmę pareigas Bendruomenėje pirmiausiai žiūri savo vienetui reikalų ir net išnaudoja padėtį to vieneto interesams. Atrodo, laikas netoleruoti to asmenų, kurie užėmę Bendruomenės pareigūnų pozicijas pirmoje eilėje nekreipia dėmesio į Bendruomenės reikalus.

Veiklos krypties keitimas

Kanadoje, atsisakius visuotinę organizaciją remti politinėmis partijomis, 1949 m. sudaryta KLB-LOK (Laikinasis Organizacinis Komitetas). Bet dar reikėjo trejų metų ir apie 100 posėdžių bei užkulisinių derybų, kol 1952 m. buvo išrinkta pirmoji krašto taryba ir valdyba.

Keletas kieto partinio nusiteikimo asmenų 1954.III.5 sudarė 5 asmenų prezidiumą, ir mėgino sukurti organizaciją, lygiagrečią Kanados Lietuvių Bendruomenei. Bet jų didokos pastangos nerado pritarimo ir po metų akcija nutilo.

Po 30 metų tylos matyti pastangos atgaivinti politines partijas ir jų įtakon jungti Bendruomenės veiklą. Tai tie patys anų laikų veikėjai, tik 30 metų brandesnio, taigi, jau "auksinio" amžiaus, bet dar nespėję įgyvendinti senųjų savo ambicijų.

Normalus kelias būtų sudaryti Kanados lietuvių politinių partijų sąjungą ir pradėti veikti panašiai, kaip ALTA Amerikoje. Tuo tarpu pasirenkamas kitas kelias — stengiamasi įeiti į kontroliuoti nepolitines organizacijas bei draugijas (ypač mažesnės kolonijose), fondus, smarkiai reaguojama į diskusines pasiskaitas, kuriose pakritikuo-

(Nukelta į 9-tą psl.).

Sudiev iškilijam Lietuvos sūnui

1984 metų spalio 18 d. Klevelande palaidotas muzikas a.a. Alfonsas Mikulskis

A. RINKŪNAS

Š. m. spalio 14 d. netekome vienos gražiausių Lietuvos laukų gėlės — kompozitoriaus, Čiurlionio ansamblio įsteigėjo, nepailestamo dirigento, mokytojo, šaulio, partizano, vieno iš paskutiniųjų Gėdimo ordino kavalierių — muziko Alfonso Mikulskio. Širdimi gyvenęs, nuo širdies smūgio ir mirė Klevelande.

Velionies gyvenimą galima būtų paskirstyti į tris dalis: 1. augimą, brendimą ir savęs įieškojimą tėviškėje bei šalia jos, 2. muzikinį darbą Lietuvoje, 3. muzikinio darbo tęsą išsivijoje.

Mokslo keliu

Buvo gimęs 1909 m. Daglienu k., Pušaloto vls., Panevėžio aps. (LE XVIII t.), labai gražioje Lietuvos apylinkėse, apsuptyje ežerėlių ir paslaptingų kalnelių. Toji Lietuvos žemės aplinkos mistika, nežaliau mistiškos mamytės žodžio sustiprinta, nuo mažens įėjo į Alfonsuko kūną ir kraują ir atvedė jį vėliau į įieškojimą mistinės mūsų tautos dvasios, slėpinčios liaudies dainose. Tą dvasią jam pavyko mūsų senosiose dainose rasti ir apipavidalinti šių dienų muzikos rėmuose. Net religinėje muzikoje, pvz. jo lietuviškose Mišiose vis girdi savo krašto motyvus.

Baigęs Joniškėlio vidurinę mokyklą, įstojo į Klaipėdos muzikos mokyklą, o iš čia — į Kauno muzikos konservatoriją. Kompoziciją studijavo pas J. Gruodį, dirigavimą — pas J. Kačinską. Pagrindinė savo šaka jis vis dėlto buvo pasirinkęs violončelę. Pirmasis jo profesinis darbas ir buvo violončelės muziko, grojančio valstybiniam radijofone ir operos orkestre.

Jo dvasios polėkiai tačiau buvo žymiai platesni, negu vieno instrumento, nors ir labai gero, valdytojo. Jį traukė kompozicija ir dirigavimas. Tad jau 1930 m. sudarė radijofono vyrų oktetą, kuris pradėjo dainuoti Kauno radijofone. Po metų tas oktetas išaugo į "Nemuno" vyrų chorą, kuris iš radijofono perėjo ir į gastroles, muziko Mikulskio vadovaujamas.

Klaipėdos krašte

Antrasis jo gyvenimo laikotarpis prasidėjo Klaipėdoje, kurioje išbuvo 12 metų. Klaipėdos krašto Giedotojų Draugijos pakviestas, jis išplaukė į plačius lietuviškos muzikos vandenis kaip centrinio choro Klaipėdoje dirigentas, dainų švenčių ir daugelio renginių organizatorius. Buvo pagrindinis dirigentas Mažosios Lietuvos dainų šventės 1933 ir 1938 m., rengė mažąsias dainų šventes įvairiose Klaipėdos krašto vietovėse, iš kurių garšiausios buvo prie Rambynų kalno, Jankų tėviškėje. 1938 m. visos Lietuvos dainų šventėje A. Mikulskio Klaipėdos krašto vyrų choras laimėjo pirmą vietą.

Klaipėdos choro laikotarpiu jis susipažino su viena iš dainininkų, uosto valdybos tar-

nautoja Ona Mozoliauskaite, kurią ir vedė. Tai buvo laimingas pasirinkimas, nes Onutė (kaip mes ją vadindavome) dalinosi su Alfonsu Lietuvos kalnelių dvasia, perkeldama ją į kanklių muziką. Už tos muzikos atgaivinimą visoje Lietuvoje respublikos prezidento A. Smetonos aktu A. Mikulskis buvo apdovanotas didžiuoju mūsų kultūrininkų žymeniu — Gėdimo ordinu.

Geras dirigentas paprastai turi būti ir geras mokytojas. Jis dirbo Klaipėdos prekybos institute ir pedagoginiame institute, taip pat dėstė violončelę ir Klaipėdos konservatorijoje.

Lietuvos sostinėje

Lietuvai netekus Klaipėdos krašto, A. Mikulskis atsidūrė Vilniuje. Ir čia jis buvo chorų bei koncertų organizatorius. Didžiausias to laikotarpio darbas buvo įsteigimas Čiurlionio ansamblio, kuris jungė dainininkus, liaudies instrumentų muzikantus ir tautinių šokių šokėjus. Tai įvyko 1940 m. Nuo to laiko iki pat savo mirties, t.y. per 43 metus, A. Mikulskis buvo to ansamblio dirigentu.

Čiurlioniečiai Lietuvos okupacijų metu buvo sudarę tokią glaudžią šeimą, kad, nelaimėi išstikus Lietuvą, jie kartu išvažiavo pradžioje į Austriją ir Vokietiją, o vėliau į JAV-Bes.

Vokietijoje ir Amerikoje

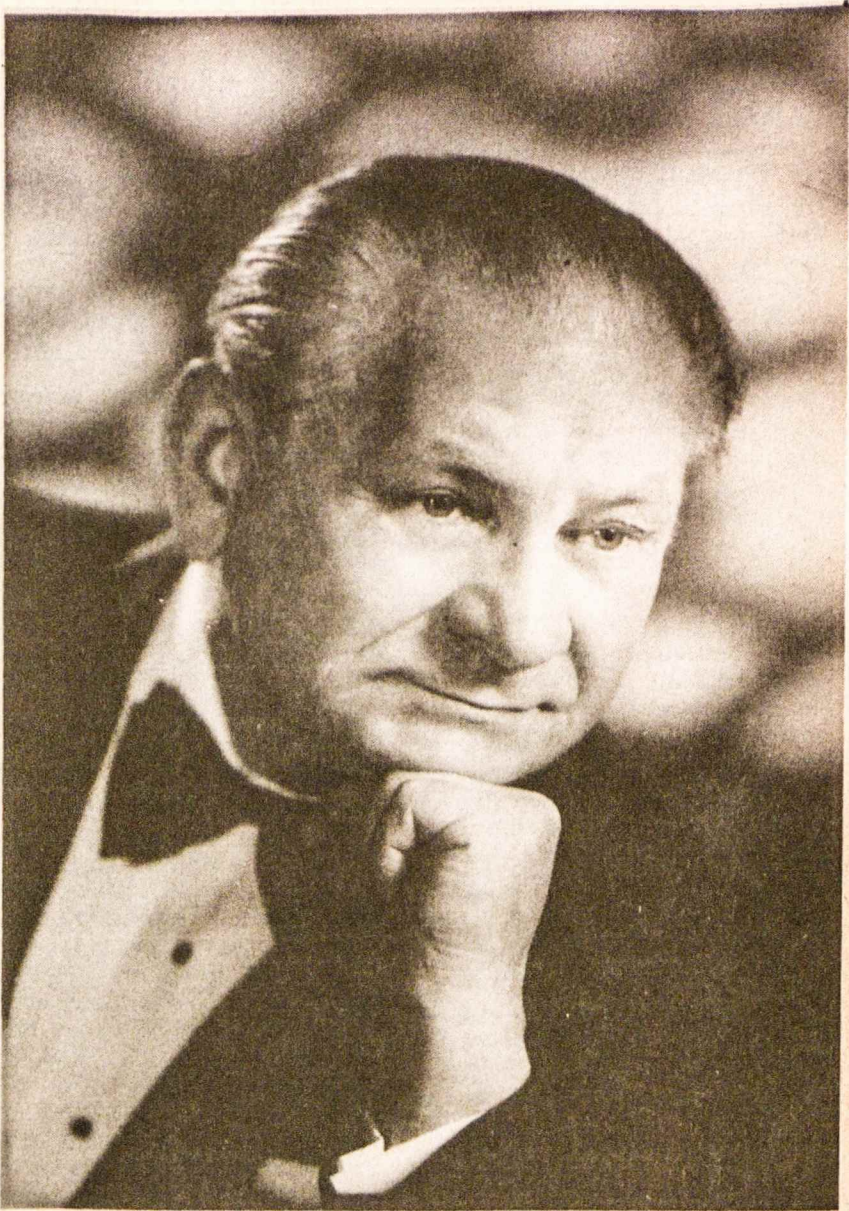
Per kelerius metus Vokietijoje čiurlioniečiai mums visiems buvo kaip Lietuvos vaikų dvelkimas, nupūtęs nuo mūsų veidų ašaras ir gaivinus tikėjimą į šviesesnę tautos ateitį. Išaugęs ir stiprus muzikinį vienetą jau ir Europos mastu, Čiurlionio ansamblis buvo kviečiamas koncertuoti ir europinio garso centruose. Tuos koncertus dažnai globojo prancūzų okupacinės zonos vyr. vadas gen. De Lattre de Tassigny.

Apie A. Mikulskio muzikinę ir visuomeninę veiklą JAV-se visi jau žinome, tad nebereikia kartoti. Ir čia jo ansamblis buvo laikomas pirmiauliu ne tik mūsų, bet ir didžiųjų kitataučių tarpe, kurie rėmė ir jų gastroles ir užsienius. Didžiosios šio kontinento šalės jiems buvo atviros.

Palūžo didžioji Lietuvos laukų gėlė fiziškai, bet išliko jo dvasinis lobsis. Tik dalis jo kompozicijų yra įamžinta plokštelėse ir paskelbtuose gaidų leidiniuose. Onos Mikulskienės globoje liko kompozicijų rinkinys, apimamas apie 500 įvairių kūrinių.

Laidotuvėse

Didingos buvo žymiojo Lietuvos sūnaus laidotuvės. Apeigose visą laiką dalyvavo Klevelando Nuolatinės Marijos Pagalbos parapijos klebonas kun. Kijauskas, SJ, Šv. Jurgio par. klebonas kun. J. Bacevičius, kun. T. Žiūraitis, OP, Detroito Šv. Antano par. klebonas kun. A. Babonas. Taip pat visur dalyvavo ir Čiurlionio ansamblis. Pamaldų metu šalia čiurlioniečių

A. a. ALFONSAS MIKULSKIS, žymusis lietuvių muzikas-chorvedys

giedotoj solistai — Petronienė, Stempuzienė ir V. Verikaitis. Prie karto garbės sargyba ėjo čiurlionietės ir šauliai.

Sekmdienį p. Jokūbaičio laidotuvių namuose karstas buvo atidaras lankytojams, kur praėjo nemažai tautiečių. Antradienį vakare įvyko iškilmingas atsisveikinimas šventovėje ir parapijos salėje. Kalbėtojų buvo tiek daug, kad atsisveikinimas truko beveik porą valandų. Kalbėjo (eilės tvarka): "Dainavos" ansamblio — J. Paštukas, Toronto chorų — Prisikėlimo par., Lietuvos Kankinių par., "Aro", "Gintaro" ir sol. G. Čapkauskienės vardu — V. Verikaitis, PLB — M. Lenkauskienė, JAV LB — dr. A. Butkus, BALFo — O. Jokūbaitienė, Klevelando "Žaibo" atstovas, Klevelando Lietuvių Namų, ALTos atstovė, šaulių c.v. — Br. Nainys, Klevelando pensininkų klubas, VLIKo ir Liet. Skautų Sąjungos — V. Jokūbaitis, JAV

LB kultūros taryba, Klevelando "Vaidilos" teatras, Liet. Žurnalistų Sąjunga (B. Juodelis), ramovėnų choras, JAV LB Klevelando apylinkės vardu S. Lenkauskaite, Klevelando abiejų parapijų chorai, skautų vienetas "Budėk", S. Butkaus šaulių kuopa, Vilniaus Krašto Liet. Sąjunga, kariai veteranai, Tautinė Sąjunga, birutiečių Klevelando skyrius. Raštu užuojutos žodį pareiškė Lietuvos diplomatinės vardu min. St. Bačkis ir J. Lenkaitis, buv. Valstybinės Filharmonijos Vilniuje direktorius.

Baigiamąjį žodį giminių vardu tarė iš Toronto atvykęs A. Rinkūnas. Visoms iškilmėms vadovavo Čiurlionio ansamblio pirm. V. Plečkaitis. Ansamblis prisidėjo ir prie išlaidų padengimo, visus pavaišindamas pietumis Lietuvių Namuose. Velionies palaikai laikomi Visų Sielų kapinių mauzolejuje.

GINKIME LIETUVIŲ TEISES!

Nepamirškite savo aukos

Lietuvių Teisėms Ginti Fondui

Prašome pasinaudoti šia atkarpa. Čekius liatyti "Lietuvių Teisėms Ginti Fondas" (arba "American Lithuanian Rights Fund, Inc.") ir siųsti adresu: **5620 So. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636, USA**

Auka Lietuvių Teisėms Ginti Fondui..... US \$

Pavardė, vardas

Adresas

Jieškomi tėvai-globėjai: ilgos valandos, įtemptas darbas, gausus atpildas

Būti tėvais-globėjais nėra lengva. Tai pilnalaikis darbas, trunkantis dvidešimt keturias valandas. Dažnai apvilantis, visuomen reikalaujantis kantrybės, energijos ir meilės. Ir vis dėlto, nepaisant visų sunkumų, tūkstančiai žmonių kasmet priima augintinius į savo namus. Vieni jų yra vaikai, kiti — paaugliai. Kaikurie jų turi specialių fizinių ir jausminių problemų. Tačiau visi turi vieną bendrą bruožą, būtent, jaučia reikala pastovios bei saugios vietos, kad galėtų išgyventi sunkų savo gyvenimo laikotarpį ir pasiruošti grįžimui į savo šeimą. Juk yra tikras džiaugsmas dalintis su vaiku arba jaunuoliu vaikuriomis gėrybėmis, kuriomis jus apdovanojo gyvenimas.

Būdami socialinių darbuotojų bei kitų profesionalų bendradarbiais, pagelbėsite augintiniams ir jų tėvams kaip tik tada, kai jie tos pagalbos yra labiausiai reikalingi. Tai bus kartu pagalba ir sau, padedanti bręsti bei augti kaip asmenybei.

Jei norite sužinoti daugiau apie tai, kaip tapti tėvais-globėjais, kreipkitės į vietines organizacijas — "Children's Aid Society" arba "Family and Children's Services".

Tai nelengvas uždavinys. Mažai tėra darbų, kurie iš asmens reikalauja daugiau pastangų, bet dar mažiau yra tokių darbų, kurių atpildas būtų didesnis.

Ministry of Community and Social Services

Ontario

Frank Drea, Minister
William Davis, Premier

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

PAGROBĖ ČIGONIUKĄ

Liudnų čigoniuko Aleksandro Kviko pagrobimo istoriją "Komjaunimo Tiesos" rugsėjo 30 d. laidoje atskleidžia Rima Kriščiūnaitė ir Augustinas Mačiulis. Vaiko dingimą prieš pusmetį paskelbė Vilniuje leidžiamas "Vakarinės Naujienos" ir televizijos programa "Panorama". Čigoniuko motina Valentina Kvik, gyvenanti Kirtimuose, pranešė milicijai, kad ją aplankė kažkokia M. Gorkio kino studijos režisore, vaiko jieškojusi filmai. Aleksandru tada buvo kurti metukai amžiaus. Nežinoma, "režisore" pasirašė liudijimą, užstatu net ir laikrodį "Mečta" paliko, o paskui dingso su vaiku Vilniaus gatvėmis. Tik po gero pusmečio buvo išaiškinta, kad ta filmų "režisore" yra Birutė Stelmokaitė, gimusi Kaišiadorių rajone, baigusi vidurinę mokyklą, suklebėjusi keliose darbovietėse ir pagaliau išvažiavusi Maskvon. Ten ji susipažino su Liudmila Kikvadze, pažadėjusia tūkstą rublių už tamsiaplaukį juodaakį 1,5-2,5 metų berniuką. Iš Vilniaus atvežta Aleksandra L. Kikvadze pavadino Romazu, pasan įsirašė kaip savo sūnų. Esą ji norėjo atkeršyti Gruzijos pataisus darbų kolinijoje bausmę atliekančiam antrajam savo vyrui. Jam parodydavo tik pasą, bet neleisdavo susitikti su tariamu juodviejų sūnumi. Pagrobtas čigoniukas Aleksandras Kvikas buvo surastas L. Kikvadzės bute. Ten suminta ir B. Stelmokaitė, įtariama vaiko pagrobimu. Vilniaus teisme ta jauna 24 metų amžiaus mergina susilaukė atitinkamos bausmės už mažamečio vaiko pagrobimą.

MEŠKERIOJANČIOS ŠEIMOS

J. Savickas "Valstiečių Laikraščio" rugsėjo 20 d. laidoje praneško apie meškeriojantį šeimoms daromą skriaudą. Rašinių pradeda apie vyrą, "prisiekusi" meškeriojantį, kuris kiekvieną savaitę skuba prie vandens. Vasarą prie jo prisijungia išsišprieję žmona su vaikais: "Ir štai visa šeima prie ežero. Paaugliai taip pat mėgsta užmesti meškere, paspoksoti į plūdę, bet..." Vidaus vandenų taisyklės reikalauja, kad kiekvienas meškeriojantis turėtų žvejų bilietą. Tokiai šeimai reikėtų kelių bilietų, tektų su vaikais vaikščioti pas fotografa, į žvejų draugiją, išleisti nemažai rublių. Tad dėl retkarčiais įvykstančio šeimyninio meškeriojimo tokių žygių imtis nesirytama: "Štai visi porai valandų ar kol pabosta sumerkia meškeres. Bet žmona vis žvalgoji į šalis. Anoks čia prasižengimas, bet jeigu už-eitų gamtosaugos inspektorius, tektų aiškinti, įtikinėti, kad nesu brakonierius. Gal ir atsikalbėtų, bet poilsis jau sugadin-tas..." J. Savickas siūlo pakeisti mėgėjiškos žūklės taisyklės, kad tokioms šeimoms užtektų tėvo bilieto, o motinai ir nepilnamečiams vaikams meškerioti būtų leista be papildomų bilietų, jeigu meškeriojimas atliekamas kartu ir toje pačioje vietoje. J. Savicko pasiūlymas primena senus laikus nepriklausomo-

je Lietuvoje, kai mes meškeriodavome būdami vaikais, paaugliais ir jaunuoliais be jokių bilietų. Nei ežeruose, nei upėse tada netrūko žuvų, nebuvo reikalingi gamtosaugos inspektorai.

"RUGELIS" ŠANČIUOSE

Šančių gyventojams atidaryta erdvi maisto gaminių parodoje "Rugelis", turinti ir reikalingiausių buitinių prekių skyrių, teikianti įvairias papildomas paslaugas. Dailininkai apipavidalino "Rugelio" vitrinas, prekybos sales. Kaune dabar yra 158 maisto gaminių paroduvės. Gyventojų patogumui jos atidarytos daugelyje nuosalių Vilijampolės, Alekso, Panemunės, Petrašiūnų, Augštųjų Šančių gatvėlių.

AKINIŲ PROBLEMOS

Nepakankamą gyventojų aprūpinimą akiniais atskleidžia Sovietų Sąjungos ministerių tarybos padarytas nutarimas, paskelbtas "Tiesoje" rugsėjo 9 d.: "...Taryba įpareigojo Medicinos pramonės ministeriją užtikrinti, kad jau šiais metais būtų virš plano pagaminta 500.000 akinių apšutų, jų gamybą 1985 m. padidinti iki 28 milijonų, o bifokalių linzių gamybą 1985 m. padidinti ne mažiau kaip du kartus lyginant su 1983 m., išplėsti 1985 m. akinių linzių gamybos pajėgumus, kad jų būtų galima pagaminti maždaug 100 milijonų per metus". Esą lig šiol net kelios ministerijos nevykdė planų, nesimėdri priemonių patenkinti gyventojų poreikių akiniais.

PROPAGANDISTŲ SĄSKRYDIS

Rugsėjo 22 d. respublikinis propagandistų sąskrydis buvo surengtas Kaune. Propagandistais yra laikomi kompartijos miestų bei rajonų komitetų sekretoriai, propagandos ir agitacijos skyrių, politinio švietimo kabinetų vedėjai, partinio mokytojų metodinių tarybų pirmininkai, ideologinių įstaigų bei organizacijų vadovai, spaudos, radijo ir televizijos darbuotojai. Naujausias instrukcijas iš Maskvos jiems perdavė 1 sekr. P. Griškevičius, leininis garbės raštas ir stalo medalių propagandos žymūnams įteikė sekr. L. Šepetys. Kaikurias sąskrydžio temas atskleidžia "Komjaunimo Tiesos" 182 nr. paskelbtas pranešimas: "Politinio ir ekonominio mokytojų sistema, pažymėta sąskrydytanchio šeimyninio meškeriojimo tokių žygių imtis nesirytama: "Štai visi porai valandų ar kol pabosta sumerkia meškeres. Bet žmona vis žvalgoji į šalis. Anoks čia prasižengimas, bet jeigu už-eitų gamtosaugos inspektorius, tektų aiškinti, įtikinėti, kad nesu brakonierius. Gal ir atsikalbėtų, bet poilsis jau sugadin-tas..." J. Savickas siūlo pakeisti mėgėjiškos žūklės taisyklės, kad tokioms šeimoms užtektų tėvo bilieto, o motinai ir nepilnamečiams vaikams meškerioti būtų leista be papildomų bilietų, jeigu meškeriojimas atliekamas kartu ir toje pačioje vietoje. J. Savicko pasiūlymas primena senus laikus nepriklausomo-

V. Kst.

Simon's Travel

kviečia JAV ir Kanados lietuvius

keliauti į LIETUVĄ kartu!!!

13 dienų su giminėmis

Spalio 6

Gruodžio 19

Skelbiamos išvykimo datos.

Visos kelionės lydimos patyrusių palydovų

SKUBĖKITE UŽSISAKYTI!

- Nuperkame **automobilius** bei kitus daiktus giminėms Lietuvoje
- Sutvarkome dokumentus iškvietimams
- Tarpininkaujame tvarkant palikimus bei suteikiant finansinę paramą artimiesiems giminėms — tėvams, vaikams, broliui, seseriai, vyrui ar žmonai

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnių žinių teiraukitės adresu:

2385 Dundas St. W. Toronto, Ont. Canada, M6P 1X2

Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060

Telex 06-98676 TOR

(Kelionių įstaigos registracijos numeris — 1835961)

Hamiltono "Aukuras" kviečia visus į premjerą

Petro Vaičiūno keturių veiksmų dramą

"Tėviškės pastogėje"

š.m. lapkričio 4, penktadienį, 4 v.p.p., Jaunimo Centro salėje

Režisuoja E. Kudabienė

Aktorai: K. Bungarda, A. Stasevičius, M. Kalvaitienė, K. Kalvaitis, E. Labuckas, I. Kudabaitė, O. Stanevičiūtė, A. Lukavičius ir K. Mikšys. **Grimuotojas** — S. Ilgūnas

Bilietų kaina: \$4.00, pensininkams, studentams — \$2.50

Visus dalyvauti kviečia rengėjas — "Aukuras"

Hamiltono Jaunimo Centre, 48 Dundurn St. N.,

lapkričio 19, šeštadienį, 7 v.v., rengiamas

Lietuvos kariuomenės atsteigimo

ir
"Aušros"
šimtmečio

MINĖJIMAS

Programoje: kun. dr. Pr. Gaidos paskaita, Toronto vyrų choras "Aras", diriguojamas muz. V. Verikailio, akomp. muz. J. Govėdo. Pranešėja — Liuda Stungevičienė. Šokiams gros J. Vaičiaus orkestras. Šiltas maistas, įvairių gėrimų baras, turtinga loterija. Įėjimas — \$5.00 asmeniui, studentams — \$4.00.

Lapkričio 20, sekmadienį, 10.30 v.r., Aušros Vartų šventovėje pamaldos.

Visos Hamiltono organizacijos prašomos dalyvauti su savo vėliavomis.

Rengėjas — DLK Algirdo šaulių kuopa

Hamilton, Ontario

ŠI ŠEŠTADIENI, lapkričio 5, Šalpos Fondo komitetas kviečia visus į pirmąjį šio rudens parengimą, kurio programą atliks Toronto jaunimo ansamblio "Atžalynas", vad. L. Zenkevičiūtės-Pacevičienės. Po programos — smagūs šokiai. Savo gausiu dalyvavimu paremsite šalpos darbą. **J. P.**

"TALKA" rugsėjo mėn. pasiekė \$18.066.003 balansą, per metus laiko paaugdamas per 3 mil. dol. Kitose balanso pozicijose irgi buvo pasiektas žymus padidėjimas. Dabar narių šerai sudaro \$10.215, čekių sąskaitos \$835.322, taupomosios sąskaitos (savings) \$5.223-123, terminuoti indėliai 1 m. ir 3 m. \$3.565.000, trumpo termino 90 d. indėliai \$3.679.000, taupymo sąskaitos su kasdien priskaičiuojamom palūkanom \$379.073, registruotas pensijų taupymo planas \$3.610.218; pilnas \$122.563.

Kredito komisija vasaros mėnesiais leido išduoti daugiau naujų paskolų, nes pareikalavimas kiek padidėjo. Leista išduoti naujų paskolų liepos mėn. \$284.925, rugpjūčio mėn. \$447.100 ir rugsėjo mėn. \$337.600. Dabar nariams išduotos paskolos sudaro 53,9% viso "Talkos" kapitalo, o kitur investuoti pinigai sudaro 42,2%.

"Talka" dabar turi 2044 narius ir 452 skolininkus. Prie šiemetinio "Talkos" gero augimo prisidėjo laikomos pastovios žymiai augštesnės negu bankų ir kitų finansinių institucijų mokamos palūkanos už narių indėlius įvairiose sąskaitose. Beveik per ištisus metus su labai mažais pakeitimais nariams mokama: už čekių sąskaitas su nemokamu čekių rašymu 6%, taupymo sąskaitas 7,5%, taupymo sąskaitą su kasdien prirašomom palūkanom 7%, terminuotus indėlius 1 m. 9,5% ir 3 m. — 10%, trumpo termino 90 d. indėlius 9%, registruotą pen-

(Nukelta į 9-tą psl.).

Delhi-Tillsonburg, Ontario

Lietuvos kariuomenės atsteigimo

MINĖJIMAS

lapkričio 19, šeštadienį, 6.30 v.v.,

Delhi lenkų salėje (234 Main Street).

Programoje: žuvusių pagerbimas, paskaita,

Londono choras "Pašvaistė".

Bus muzika, bufetas, užkandžiai ir kita.

Visi kviečiami dalyvauti.

Šaulių kuopos valdyba

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje,

įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ "TALKA" KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 17 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

indėlius (P.C.A.) 6%
santaukas 7 1/2%
kasdienes palūkanas
už santaukas 7%
term. indėlius 1 m. 9 1/2%
term. indėlius 3 m. 10%
reg. pensijų fondo 9 1/4%
90 dienų indėlius 9%
(minimum \$5.000)

IMAME UŽ:

nekiln. turto pask. 11%
asmenines paskolas 12 1/2%
Nemokamas pilnas
čekių patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės
drauda pagal santauką
dydį iki \$2.000.
Nemokama asmeninių
paskolų drauda iki \$10.000.

The Marlatt

The J. B. MARLATT
Funeral Home, Ltd.

615 Main Street East
(East of Sanford)

laidotuvių namai ir koplyčia

Telefonas: 528-6303
HAMILTON, Ontario

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Bendrieji lietuvių katalikų reikalai buvo aptarti Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrijos valdybos posėdyje Čikagoje rugsėjo 30 d. Jame paaiškėjo, kad šiemetinė \$500 visuomenininko premija paskirta dr. Kajetonui Čeginskui V. Vokietijoje. Sekančiais metais bus premijuojamas JAV gyvenantis visuomenininkas. Šių premijų mecenatas — kun. dr. J. Prunskis. Šv. Kazimiero 500 metų mirties sukaktįai skirta S. Sužiedėlio studija jau yra parašyta ir išversta į anglų kalbą. Ispanų kalba bus pakartotinai išleista dr. V. Dambros knyga, pasirodžiusi Veneculoje. S. Sužiedėlio studija planuojama išversti į prancūzų ir italų kalbas. Kita studija apie šv. Kazimierą ruošia Romoje gyvenantis kun. prof. dr. P. Rabikauskas, pasinaudodamas Vatikane rasta dokumentais. Spausdinti jau atiduota dr. A. Šešplaukiui sudaryta lietuvių rašytojų antologija apie šv. Kazimierą. Lietuvių Istorijos Draugija išleis specialų "Tautos Praeities" numerį, skirtą šv. Kazimiero gyvenimui bei jo mirties sukaktįai. Su pagrindiniu jos minėjimu Romoje bus susietas PLKB atstovų suvažiavimas naujai valdybai išrinkti. Laukiama atitinkamo atstovų skaičiaus iš įvairių kraštų. Posėdyje taipgi svarstyta mintis leisti laikraštį anglų kalba "The Lithuanian Observer".

Pedagoginis Lituanistikos Institutas Čikagoje turi ir suaugusiems skirtus kursus. Šį semestrą inž. R. Žemaitaitis skaitys paskaitą apie istorinę geografią, kun. J. Vaišnys, SJ — apie kalbos kultūrą, prof. K. Ėringis — apie ekociline Lietuvių raidą XX š. tēkmėje.

Šiemetinis VLKCo seimas — lapkričio 12-13 d.d. Lietuvių Kultūros Centre Southfield prie Detroito. Jo ruošą rūpinasi Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga, VLKCo atstovaujanti R. Lietuvių Rezistenciniam Sąjūdžiui. Rengėjų komitetan yra įjungti Detroito gyvenantys centro valdybos nariai su jos pirm. A. Mišiu. Seimas yra suaktyvinis, nes VLKCo šiemet mini savo veiklos keturiasdešimtmetį. Seimas bus pradėtas lapkričio 11 d. atstovų susipažinimo vakaru. Oficialus jo atidarymas įvyks lapkričio 12 d., 9 v.r. Vakaras bus skirtas pobūviui su menine programa, kurią atliks sol. D. Petronienė, tautinių šokių grupė "Audinys" ir sesutės Butkūnaitės.

Federacinis teisėjas D. Debevoise Newark, N.J., išteisino Juozą Kungį, OSI agentūros apkaltintą 2.000 žydų nužudymu vokiečių-sovietų karo pradžioje 1941 m. vasarą. Šiuo teismu buvo siekiama iš jo atimti JAV pilietybę. Pasak teisėjo D. Debevoise, kaltinamoji medžiaga, paprūpinta su Sovietų Sąjungos talka, yra nepatikima. Jai panaudojamos vaizdajuostės su R. Europoje gyvenančių liudinių pareiškimais. Esą kyla įtarimas, kad tokiais kaltinimais Sovietų Sąjunga nori atsišalinti su iš Baltijos valstybių pasitraukusiais gyventojais, sustiprinti savo įtaką išeivijai. Jis pacitavo į JAV pabėgusio KGB pareigūno pareiškimą, kad išeiviai iš tų sričių propagandos tikslu apšaukiami karo nusikaltėliais ir vokiečių talkininkais. P.v. J. Kungiui buvo mestas kaltinimas, kad 1941 m. vasarą jis vadovavo sukilėlių grupei Kėdainiuose, kad jo grupė padėjo naciams šaudyti žydus, juos atvarydama prie duobės. J. Kungys į JAV atvyko 1948 m. balandžio 28 d. iš V. Vokietijos su ten išduota viza. Teisėjas D. Debevoise nutraukė jo bylą JAV pilietybei atšaukti dėl nepakankamų įrodymų.

Brazilija
Šv. Kazimiero parapijos salėje Sao Paulo mieste rugsėjo 29 d. įvyko pirmas posėdis komiteto, kuris rūpinasi šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties minėjimais Brazilijoje. Kun. Pr. Gavėnas, SDB, posėdžio dalyvis pirmiausia supažindino su centrinio komiteto jau suplanuotais sukakties renginiais Romoje, JAV ir Kanadoje. Pačioje Brazilijoje šiuo metu tėra numatyti pamaldos Sao Paulo katedroje, kur jas 1984 m. kovo 4 d. laikys Sao Paulo kardinolas. Galvojama apie viešą minėjimą lietuviams ir vietiniams gyventojams, informaciją tradicinėje Brazilijos ateiivy parodoje. Svarbus esąs ir parašų rinkimas petijacijai, kad okupantai Vilniuje grąžintų tikintiesiems Šv. Kazimiero šventovę, kuri

dabar yra išniekinta ir pavirsta ateizmo mūžėjumi.

Argentina

Tautos šventę Buenos Aires lietuviai paminėjo rugsėjo 11 d. Lietuvai skirtas Mišias Aušros Vartų šventovėje laikė ir šiai progai skirtą pamokslą pasakė kun. A. Steigvilas, MIC. Giedojo A. Mikučionio vadovaujamas Šv. Cecilijos choras. Pamaldose su vėliavomis dalyvavo Lietuvių Centro ir SLA jaunimas. Žuvusieji už Lietuvos laisvę buvo prisiminti prie lietuviško kryžiaus parapijos sodelyje. Gėlių puokštėmis kryžių papuošė ALOST pirm. A. Kaminskas ir Jaunimo Sąjungos pirm. G. Morkūnaitė. Atitinkamą žodį tarė Z. Juknevičius ir G. Morkūnaitė. Vadovaujant kun. A. Steigvilui, buvo pasimelsta, sugiedotas "Viespaties angelas". Mokyklos klaseje pranešimus apie PLB seimą Čikagoje padarė L. Stankevičius, J. Mičiūdas ir Z. Juknevičius. Apie ruošimąsi jaunimo kongresui kalbėjo pirm. G. Morkūnaitė, apie jo įspūdžius — A. Mikučionytė, apie stovyklą — M. Kuncienė ir A. Daugirdaitė-Spreafico, apie studijų dienas — I. Simanaukaitė, ekskursijas — N. Ruplėnas.

Adriana Jocyte, žymioji Argentinos lietuvių dainininkė ir gitaristė, iš koncertinės išvykos pažįstama ir JAV bei Kanados lietuviams, spalio 8 d. ištekojo už Walter Cervetti. Jų santuoka palaiminta Švč. Sakramento bazilikoje Buenos Aires mieste.

Australija

Šv. Kazimiero 500 metų sukaktis Sydnejuje dėl susidėjusių aplinkybių bus paminėta š. m. lapkričio 6 d. Rengėjų komiteto pranešimu, minėjimas bus pradėtas iškilmingomis pamaldomis Lidskambėje, Šv. Joakimo šventovėje. Jose dalyvaus Vatikano pronuncijus Australijai arkiv. Luigi Barbarito, katalikų imigracijos N.S.W. valstijos direktorius kun. P. Zadro bei kiti dvasiškiai. Mišias atnašaus mons. P. Butkus, giedos "Dainos" choras. Visos Sydnejaus lietuvių organizacijos dalyvaus su vėliavomis. Oficialioji dalis tuoj po pamaldų įvyks tos parapijos salėje. Jon yra įjungta paskaita anglų kalba ir meninė programa. Bus ir bendri pietūs, kuriuose dalyvaus arkiv. L. Barbarito bei kiti kitataučiai svečiai.

Britanija

Lietuvių Sodybą lig šiol laikinai tvarkė Zigmas ir Veronika Jurai. Pusantrų metų laikotarpį jų pastangų dėka buvo pagerinta aplinka, atgaivintas antaras ežerėlis, pertvarkyti kaiku rie lauko pastatai. Juos dabar pakeitė nuolatinis Lietuvių Sodybos vedėjas Vytautas Andruskevičius su žmona Carol. Jis yra buvusio DBL Sąjungos Stoke-on-Trent skyriaus pirm. V. Andruskevičiaus sūnus.

A. a. Vladas Strašinskas, gimęs Kaune 1897 m. spalio 9 d., mirė Leamingtone š.m. rugsėjo 26 d. Leamingtonan jis atvyko iš V. Vokietijos 1947 m. su žmona Antanina ir dviem sūnumis. Trečiasis buvo likęs okupuotoje Lietuvoje. Velionis skaudžiai pergyveno tragišką savo vyr. sūnaus žuvimą išeivijoje ir Lietuvoje likusio sūnaus tragišką mirtį automobilio nelaimėje. Laidotuvių apeigas atliko kun. S. Matulis, MIC, vietinės kapinės. Dėl ligos laidotuvių negalėjo dalyvauti velionies našlė Antanina. Laidotuvių dalyviams užkandžius lenkų klubo parūpino sūnus Henrikas su šeima.

Vokietija

A.a. prel. dr. Jonas Aviža, ilgametis lietuvių sielovados vadovas Vokietijoje, staiga mirė Muenchene spalio 17 d. rytą. Velionis buvo gimęs 1913 m. lapkričio 8 d. Žemaitkiemio vls., Ukmergės aps. Mokėsi Ukmergės gimnazijoje, Kauno universitete ir Romoje, kur gavo krikščioniškos archeologijos daktaro laipsnį. Kunigū įšventintas 1935 m. birželio 11 d. Lietuvoje jam teko būti Kauno kunigų seminarijos prefektu, arkiv. J. Skvirecko sekretoriumi. Pokarinėje V. Vokietijoje daugiausia dirbo lietuvių sielovadoje, lankydamas lietuvių kolonijas. Gyveno ir kapelionavo pas vokiečių vienuoles Muenchene. Velionį pakirto su negalavusi širdis. Palaidotas spalio 21 d. Muenchene. Liko JAV gyvenantis brolis dr. Albertas Aviža, sesuo Kanadoje, giminės Lietuvoje.

Lietuviškai kalbančių vasaros stovykloje N. Wasagoje minint Dariaus-Girėno 50 metų tragišką skrydį per Atlantą į Lietuvą. Žvakių šviesa sudarė rimties nuotaiką

Nuotr. L. Dauksos

JAVIM ŽIBURIAI

Redaguoja Rūta Girdauskaitė

Atsimeni, kaip linksmiai stovyklavom?

Studentinio amžiaus jaunimui šią vasarą "kongresaujant", ir "jaunesnysis jaunimas" nesnaudė. Stovyklavio įvairiausiose aplinkybėse, norėtusi sakyti — "treniravosi" ateities kongresams ir seimams.

Wasagoje, Tėvų pranciškonų stovyklavietėje, įvyko stovykla. Tai pirmoji lietuviškai kalbančio jaunimo stovykla Kanadoje, nesurišta su jokia organizacija. Tai reiškia, stovyklautojus rišo vien jų lietuviškumas.

Čia spausdinamos ištraukos iš šios naujos, sėkmingai pavykusios stovyklos dienoraščio.

Šiais metais dalyvauname pirmoje lietuviškai kalbančio jaunimo stovykloje Wasagoje. Ta proga vadovė Rasa Soliūnaitė ir komendantas Rimas Kuliavas sukūrė stovyklos dainą. Daina yra nauja, nes pakelia stovyklautojų nuotaiką. Stovyklautojai turi kuo džiaugtis ir pasididijuoti. Žodžiai yra realūs ir prasmingi. Visi tikimės ir meldžiamės, kad mūsų Tėvynė bus laisva ir tuo tikslu visi dirbame.

Onutė Stanevičiūtė, Hamiltonas

1. Saulės spinduliai prašvyto, Vėl prasideda diena. Mūsų veidus visad puošia Dievo duota šypsena.
2. Mūsų šūkis — Lietuva! Mes dainuojam visada. Vėl ateis mūsų diena, Kai tėvynė bus laisva.
3. Mes dainuojam ir sportuojam, Visad esame linksmi. Savo širdis mes aukojam, Už tėvynę ten toli.

Rimas Kuliavas ir Rasa V. Soliūnaitė

Sekmadienis, liepos 17.

Liepos 17 būrys vaikų susirinko pranciškonų stovyklavietėje. Visi — su mintimi pasilikti stovykloje vieną arba dvi savaites. Užsiregistravę, visi nuejom į Čičensko kambarį šv. Mišiom. Po Mišių iškėlėm vėliavas, įsikrautėm į namelius ir ejom pietauti. Po pietų komendantas Rimas ir Edis Putrimas aplankė visus namelius ir išaiškino stovyklos taisykles. Po to ejom prie vandens maudytis. Grįžę vėl tvarkėmės ir turėjom progą susipažinti vienas su kitu.

Vakare buvo susipažinimo vakaras. Žaidėm žaidimus komandomis, tada susėdėm prie laužo. Tą vakarą užmigom svajodami apie antrą stovyklos dieną.

Zita Girklytė, Torontas

Pirmadienis, liepos 18

Pirma stovyklos diena. Visi būreliai vėliavų pakėlimo metu prisistatė su savo vėliavom ir šūkais. Visi ejom į paskirtas pamokas ir pasirinktus užsiėmimus. Buvo labai smagu.

Po pavakarių atvažiavo policininkas Andrius Kakevičius kalbėti apie svetimus, nepažįstamus žmones. Jis rode filmą ir paaiškino, kokie yra pavojai, kai užkalbina svetimi.

Darija Mikenaitė, Florida

Vakare įvyko talentų vakaras. Vadovai pasikvietė iš CBC televizijos pasitikti talentų direktorių, kuris mūsų tarpe įieškojo žvaigždžių. Nors buvo daug gerų artistų, direktorius niekam nesiūlė sutarties. Vieni šoko, kiti dainavo, kiti skaitė ir t.t. Buvo labai smagu!

Jonas Pajaujys, Torontas

Antradienis, liepos 19

Ruošėmės karnavalui ir kaukių baliui. Po vakariinės visi pasipuotė savo paruoštom kaukėm, ir vertintojai išrinko tris geriausius. Po to vyresnieji stovyklautojai apsiėmė pravesti po vieną žaidimą. Visi stovyklautojai gavo po 25 litus, už kuriuos galėjo lošti

įvairius lošimus. Laimėtojai buvo apdovanoti saldainiais.

Violeta Dobilaite ir Kristofas Matukas

Trečiadienis, liepos 20

Nenoromis iš lovų išsiritome ir ejome mankštintis. Stasys mus išrikiavo ir žygiavom aplink stovyklavietę. Atrodėm kaip kariuomenė. Visi tik šaukė — kairė, kairė, kairė, dešinė, kairė! Pagaliau nužygiavom ligi Čičensko kambario. Ten mus paleido.

Vėliau atvažiavo OPP policijos atstovai ir parodė mums filmus — vieną apie apsisaugojimą automobiliuose, o antrą apie Ontario provincijos policijos istoriją.

Danutė Pargauskaitė, Torontas

Dariaus ir Girėno vakaras praėjo labai gerai ir buvo įdomus. Edis Putrimas mums papasakojo apie juos. Jie buvo lietuviai, gimę Lietuvoje. Jie perskrido Atlanto vandenyną, bet Lietuvos nepasiekė — žuvo netoli Lietuvos sienos.

Po Edžio pasakojimo buvo žaidimas — įieškojimas. Turėjome surasti lėktuvo dalis. Po to tyliai nužygiavom prie Dariaus ir Girėno simbolinių kapų, padėjom vainikus ir pasimeldėm.

Dovydas Genys, Torontas

"Lietuva brangi, mano tėvynė, šalis kur miega kapuos didvyriai..." šį vakarą paminėjom du tokius didvyrius — Steponą Darius ir Stasį Girėną. Šie vyrai, norėdami iškelti laisvos Lietuvos vardą, tragiškai žuvo. Didvyris dirba iš širdies. Jis nelaukia jokio atlyginimo, nei garbės, nei pinigų. Todėl yra svarbu minėti ir nepamiršti Dariaus ir Girėno. Bet ir šiandien yra daug didvyrių Lietuvoje, kurių taip pat negalime užmiršti. Tai didvyriai, kurie kenčia, aukojasi, net miršta už tėvynę, už savo tikėjimą... Sadūnaitė, Gajauskas, Kalanta ir kt.

Mes taip pat galime būti didvyriai. Mūsų auka gal nebus tokia didelė, kaip Dariaus ir Girėno, bet vistiek galime prisidėti prie tautos išlaikymo kalbėdami lietuviškai, dainuodami liaudies dainas, šokdami tautinius šokus ir visuomet keldami savo tautos vardą. Lietuviais esame mes gimę, lietuviais norime ir būt, tą garbę gavome užgime, jai ir neturim leist pražūt. (Nepasirašė)

Ketvirtadienis, liepos 21

Šį rytą mus pažadino tautinių šokių muzika. Greit sužinojom, kad turėsim tautinių šokių pamoką. Visi susirinkom sporto aikštėje ir šokom "Noru miego".

Šiandien išmokom dvi naujas dainas. Viena, parašyta Rimo ir Rasos — mūsų stovyklos daina. Antra — "Stovyklų tylu, ramu". Dainavimas mūsų stovykloje praeina linksmiai ir garsiai.

Šią popietę išmokom šokti tango ir polką.

Šios dienos tema buvo "Lietuvos nepriklausomybės diena". Edis mums parodė Lietuvos vaizdų skaidres. Skaidrės buvo įdomios ir visiems patiko.

Vakare įvyko istoriniai prezidento rinkimai. Kandidatavo Onutė Stanevičiūtė ir Rimas Čuplinskas. Varžybvū metu abu kandidatai labai gerai pasirodė. Demokratiško balsavimo būdu išrinkta Onutė, tačiau Rimą pralėmė tik keturiais balsais. Į prezidentės priėmimo balių visi susirinko formaliai apsiėmę. Mergaitės su ilgom suknėlėmis, o berniukai — eilutėmis. Vakaras baigėsi linksmiai — šokiais.

Diana Stungurytė, Torontas

Penktdienis, liepos 22

Dienos metu stovyklą aplankė dail. Jonė Young, atvykusi iš Kal-

gario, Albertoje. Ji mums parodė savo kūrybos skaidres. Jos meno stilius vadinasi "mixed media", ir savo kūriniuose ji vartoja įvairius, maišytus dažus. Jos darbai gerai žinomi visuomenėje. Šiuo metu Jonė dėsto šokį ir dailę.

Rasa Malinauskaitė, Torontas

Vakare žaidėm žaidimą "Taškų taškėliai". Suskirstyti į šešias komandas, turėjome perbėgti dešimt stočių ir prisirinkti kuo daugiau taškų. Mūsų komanda sunkiai dirbo ir nugalėjo kitas. Labai džiaugėmės kai laužavietėje galų gale paskelbė, kad mes laimėjom!

Linus Medelis

Šeštadienis, liepos 23

Visą dieną pamokos. Taip pat skubiai ruošėmės didžiajam laužui.

Po vakariinės, tėvams ir svečiams susirinkus, uždegėm laužą. Mums nepaprastai gerai pasisekė. Pirmiausia pasirodė dramos būrelis su "Ūkininko gyvenimo" vaidinimu. Maziukai buvo apsiėmę kaip gyvuliukai, kuriuos seneliai prižiūrėjo. Buvo daug įdomių ir juokingų pasirodymų. Rasa su savo draugu akordeonu pralinksmino visus.

Po laužo stovyklautojai ir svečiai sustoję ratau ir susikabinę rankomis sukalbėjo maldą.

Sekmadienis, liepos 24

Šiandien turėjom laiką atsipūsti ir pabūti su tėveliais. Kartu su tėveliais ir svečiais dalyvauname Mišiose ir papietavom. Vakare visi Čičensko kambarėje valgėme sprogūrus ir žiūrėjome filmą "Follow me Boys". Buvo smagu.

Pirmadienis, liepos 25

Atsikelėm anksti rytą ir pajutome, kaip greitai laikas bėga stovykloje. Jau Kalėdos! Kiekvienam stovyklautojui buvo paskirtas draugas. Savo draugą turėjome aprašyti laikraščiui, jam paruošti dovaną ir kartu su juo — pasirodymą. Dienos metu pastatėm du sniego senius besmegenius.

Vakare — Kūčios! O kokios būtų Kalėdos be senelio? Senelis išdalino dovanas ir laimingi nuejom gulėti.

Antradienis, liepos 26

Sporto olimpiada! Keturios komandos varžėsi dėl pirmos vietos. Komandų pavadinimai — šlavikai, daktarai, kunigai ir virėjai. Dienos metu kiekvienas komandos narys dalyvavo sporto rungtynėse. Vakare komandos įžygiavo į Čičensko kambarį ir pateikė šūkus, vėliavas, dainas. Nors visos komandos gerai pasirodė, pirmą vietą išlikovojo "daktarai".

Trečiadienis, liepos 27

"Kronikos" diena! Šiandien prisiminėm Lietuvoje kenčiančius didvyrius. Graudu, kad žmonės yra persekiojami už savo tikėjimą.

Šiandien skambinom "Vatikano" radijo stotį, ir buvo įrekorduoti mūsų pranešimai. Šį šeštadienį lietuviai Lietuvoje girdės tuos pranešimus...

Ketvirtadienis, liepos 28

Šiandien pirmą kartą apsiniaukė ir truputį lijo. Visi keistai atrodė — lakstė visur su kasytėmis. Kasų diena!

Vakare žaidėm vėliavėlių žaidimą. Nors buvo smagu, stovyklautojus apgaubė liūdesys. Artėja stovyklos pabaiga. Darosi labai liūdna.

Penktadienis, liepos 29

Jau šiandien paskutinė stovyklos diena. Tvarkėmės ir buvo asarų. Vakare įvyko banketas ir atsisveikinimo šokiai. Labai gaila, kad taip greit praėjo linksmos dienos... Iki pasimatymo... Sudiev. V.

Baltiečių jaunimo kongresas

Šią vasarą tarp didžiųjų renginių lyg ir paskendo vienas kongresas — liko mažai pamirštas lietuviškojo spaudoj. Tai II-sis baltiečių jaunimo kongresas, įvykęs 1983 m. rugpjūčio 18-21 d.d. latvių stovyklavietėje "Piesaulė", New Hampshire valstijoje.

Šis kongresas atspindėjo naują užmojų sujungti Baltijos kraštų jaunimą Vakaruose, sudaryti bendrą jėgą.

Kongreso organizatoriai buvo lietuviai, latviai ir estai. Lietuviams organizaciniuose darbuose atstovavo Vidmantas Rukšys, latviams — Karlis Cerbulis, estams — Martin Suuberg. Kongresas susilaukė nemažai dalyvių — savaitgalio metu jų buvo tarp 100-200.

Kongreso atidarymas įvyko Concord mieste, New Hampshire valstijos sostinėje. Prie sostinės rūmų, jaunimas būdė 24 valandas ir skaitė vardų sąrašus iš knygos "These Names Accuse". Sąrašuose suminėti baltiečiai, kurie buvo išvežti į kalėjimus ir į Sibirą. Vaizdą papildė jaunimo paruošti plakatai su įrašais "Laisvės Baltijos kraštams", "Prisimenime", "Protestuojame" ir t.t. Taip pat plevėsavo visų Baltijos kraštų vėliavos ir JAV-ų vėliava. Beržo kryžius pabrėžė įvykio rimtumą. 24 valandų budėjimas baigėsi demonstracija, į kurią atkreipė dėmesį vietinė spauda. Jaunimas atvyko demonstracijon 25-ųjų automobilių vilks-tine. Automobiliai, papuošti įvairiais plakatais, vilkstinėje važiuojo 23 mylias iš stovyklavietės į Concord miestą.

Vakare buvo rodomas filmas "Countdown for America". Estų disidentas Aarne Vahtra, neseniai atvykęs į Ameriką, kalbėjo apie moralę, korupciją, komunistinę santvarką. Sekančią dieną kalbėjo Rein Taagepera, kuris kartu su Romualdu Misiūnu yra parašęs knygą "The Baltic States, Years of Dependence 1940-1980". Dr. Taagepera pateikė statistinius duomenis ir papasakojo savo įspūdžius, liečiančius Baltijos kraštų padėtį.

Taip pat kalbėjo Paula Dobriansky, "National Security Council" atstovė. Ji apibūdino NSC darbus, aiškindama kad NSC yra šaltinis, teikiantis JAV prezidentui Reaganui žinias apie įvykius Sov. Sąjungoje ir Rytų Europos šalyse. NSC pateiktos žinios sudaro galimybes prezidentui daryti sprendimus.

Apie savo patirtį mišrioje santuokoje kalbėjo dr. Maruta Lietina Ray ir jos vyras dr. Benjamin Ray. Pokalbį pravedė, remdamiesi surašytomis dalyvių mintimis, liečiančiomis mišrias santuokas. Jaunimo pagrindinis rūpestis — kaip mišrioje šeimoje išlaikyti savo kalbą ir perduoti ją savo vaikams.

Šalia paskaitų, buvo laiko pasidalinti trijų tautų dainomis ir šokiais. Taip pat svarstyta, kas organizuos sekantį kongresą.

Advokatas E. Raškauskas iš Vašingtono kongreso dalyviams paaiškino apie OSI (Office of Special Investigations) — Specialių Tyrinėjimų Istaigą ir bylas, kurios vedamos prieš natūralizuotus amerikiečius, kaltinamus neteisingu imigracijos anketų užpildymu. Adv. Raškauskas pabrėžė, kad baltiečiai kreipia permaži dėmesio į savo žmonių tokį išskirtiną kaltinimą.

Tema "Kaip baltiečių klausimai pateikiami valdžiai" buvo gildendama simpoziumo formoje. Dalyvavo baltiečių komiteto (JBANC) atstovė Anita Bedelis, Amerikos Baltiečių Laisvės Lygos (BAFL) atstovė Daiva Kezienė ir BATUNO (Baltic Appeal to the United Nations) atstovė Jūta Ristsoo. Jos kalbėjo apie savo organizacijų veiklą ir tikslus.

Paskutinį kongreso pokalbį pravedė Peeter Ristsoo, Karlis Zamurs ir Jonas Zerr. Kalbėjo apie politinę veiklą, jaunimo įsijungimą politinėm veikloms ir t.t. Buvo diskusijos, liečiančios artėjančią olimpiadą ir geriausius būdus išnaudoti progą iškelti Baltijos reikalus ten susirinkusiems viso pasaulio spaudos atstovams.

Kongresas pasižymėjo įvairumu ir tautų susidraugavimu. Pasirodė jaunimas, kuriam rūpi tautinis išlikimas ir tautų ateitis. Dalyvavusiųjų tarpe išryškėjo mintis: veikiant kartu, mūsų jėga būna triguba. R. G.

Man labai patiko Dainavos

VIDA BALČIŪNAITĖ, "Vilniaus" paviljono karalaitė Winnipege, tautybų savaitėje "Folklorama 83"

Nuotr. E. Bugailiško

Tūkstantis dolerių už rašinius

Konkursas jaunimui apie šv. Kazimierą

Šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties komitetas pavedė "Ateities" žurnalo redakcijai skelbti konkursą jaunimui apie šv. Kazimierą.

Konkurse gali dalyvauti jaunimas nuo 15 iki 30 metų amžiaus.

Rašinių tema turi būti apie šv. Kazimierą bei jo reikšmę mums šiandien.

Rašinių žanrai gali būti įvairūs: proza, poezija, straipsnis ir kt.

Mecenatas kun. dr. Juozas Prunskis skiria 1000 dolerių premijoms.

Konkurso kūrinių vertinimo komisija turi pilną teisę padalinti 1000 dol. sumą savo nuožiūra premijoms pagal dalyvių amžių, žanrus ir kt.

Rašinsys pasirašomas slapyvardžiu ir nurodomas autoriaus-ės amžius. Autoriaus-ės slapyvardis, tikroji pavardė, vardas, adresas ir telefonas

Moksleivių stovykla Dainavoje

Atvykau iš kongresinės stovyklos pavargęs. Mano pirmas noras, kai išlipau iš automobilio, buvo miegot, bet žinojau, kad negalėsiu ilgai miegoti, nes šiais metais Dainavos stovykla buvo tik vienos savaitės. Kaip visada, stovyklautojai, kurie pirmą kartą tą vasarą stovyklavo, pradėjo palengva priprasti, o tie, kurie atvyko iš kongreso, tuoju įsijungė į programą. Tai darydami, jie sudarė stovyklos atmosferą nepaprastai greitai. Draugystės mezgėsi greitai ir susidarė Dainavos šeima.

Programa buvo įdomi ir įvairi. Ateitininkų principai buvo pabrėžti ir įgyvendinti. Čia buvo pirmoji vasaros moksleivių stovykla. Visi vienas kitą pažino ir susigyveno. Nebuvo jokių atskirų grupių — tik viena bendra šeima.

Šių metų sporto šventė buvo sudaryta iš 8 komandų, kurios tik žaidė komandinius žaidimus. Ši sporto diena pabrėžė šių metų pagrindinį stovyklos bruožą, kuris, aš manau, buvo šeimyniškumas.

Dainavos šeimoje, kuri buvo sudaryta iš 93 moksleivių ateitininkų, padėjo vienas kitam paaugti ateitininkijoje dvasioje. Tokia atmosfera nebūtų buvusi sukurta be vadovų, kurių dauguma — MAS centro valdybos nariai.

Man labai patiko Dainavos

užrašomi ant atskiro lapelio, kuris įdedamas į mažą voką. Mažas vokas užklijuojamas ir kartu su rašiniu, įdėjus į didesnį voką, siunčiamas adresu: JAUNIMO KONKURSUI, 7430 South Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

Visi rašiniai vertinimo komisiją turi pasiekti iki 1984 m. liepos 10 d. vidurnakties.

Premijų laimėtojai bus paskelbti Religiniame Lietuvių Katalikų Kongrese 1984 m. rugsėjo 1-2 d. Toronte.

Premijuoti rašiniai tampa šv. Kazimiero 500 metų sukakties minėjimo komiteto nuosavybe ir bus atspausdinti "Ateities" žurnale. Nepremijuoti rašiniai autoriams negrąžinami, bet gali būti spausdinami su sutarimu su jais.

Konkurso vertintojų komisijos narių pavardės bus paskelbtos vėliau.

"Ateities" redakcija

stovykla šiais metais, jos stovyklautojai bei vadovai. Deja, nebegalėsiu grįžti kaip stovyklautojas, nes amžius neleidžia, bet norėčiau paskatinti kitus, kurie nėra stovyklavę Dainavoje, joje dalyvauti, nes tai puiki stovykla.

Vytas Čuplinskas

Dalyvaukime suvažiavime!

Jaunime! Užteks ilsėtis po labai veiklios vasaros! Mokslo metams jau senokai prasidėjus, laikas vėl atkreipti dėmesį į lietuvišką veiklą. Neprauskime metų pasislėpę nuo lietuviškų renginių, laukdami ateinančios vasaros. Dalyvaukime KLSJ-gos tarybos suvažiavime. Įsitikinkime, kad lietuviška veikla gyvuoja ir šaltesnėje aplinkoje, neišskrenda su paukščiais į ieškoti šiltesnių klimatų.

Suvažiavimas įvyks 1983 m. lapkričio 18-20 dienomis Priskelimo parapijos patalpose Toronte. Penktadienio vakarą įvyks MIMIKOS VAKARONĖ, kurią rengia Priskelimo parapijos jaunų šeimų sekcija. Programoje — mimikas Paulius Rajekas, sėkmingai pasirodęs V-jame PLJ Kongrese, ir cepelinų vakarienė. Bilietai — \$10.

(Nukelta į 8-tą psl.)

Taip vaišinosi V Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso atstovai pas Toronto burmistrą

Nuotr. St. Dabkaus

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England.
Tel. 01 460 2592.

VAIZGANTAS

1869–1933

Programos atlikėjai Vaizganto 50 metų mirties sukakties minėjime Toronte. Iš kairės: paskaitininkas BR. RAILA, akompaniatorius J. GOVEDAS, sol. S. ŽIEMELYTĖ, sol. A. PAKALNIŠKYTĖ, smuikininė R. BANKIENĖ, smuikinininkas A. BANKAS

Nuotr. B. Tarvydo

Kalnas turi dvi puses

Skaitytojo išpūdziai apie Bronio Railos "Raibas agavas"

A. KALNIUS

(Tėsinys iš praėjusio nr.)

"Raibose agavose" gan plato-kai nagrinėjamas Putino nukunigėjimo klausimas ir ap-lamai gyvenimo problemos ru-sų okupacijos metu. Čia rei-kia sutikti su autoriumi, kad poetas atsisakė kunigystės savo valia, bet kažin ar atsi-sakymo motyvu galėjo būti poe-zija? Ji galėjo būti tik mo-tyvu atsisakymo pateisinimui. Juk mes nemažai turėjome ku-nigų-poetų ir net vyskupą poe-tą. Ir jiems niekas nekludė būti gerais kunigais ir gerais poetais, kaip ir Krupavičiaus ar net Tumo-Vaižganto kuni-gystei netrukėdė politika. Man atrodo, kad Putinui nukuni-gėti buvo tik viena priežastis, tai visiškai neturėjimas pa-šaukimo. Jam Dievas sukrovė ne kunigo pareigų našta, bet gilaus talento kraitį, kurį jis turėjo sunaudoti savo tau-tai iki pat savo širdies gel-mių. Iššventinti kunigu Puti-ną vertė aplinkybės, o išši-šventinti — neturėjimas pa-šaukimo, o ne plastikinis nu-garkaulis, kaip knygoje jis perdrąsiai charakterizuoja-mas: atseit, jis buvo "liau-nas"... ir... "visad sklan-džiai, beveik elegantiškai mokojo linkti tiek ir ten, kiek ir kur būtinai reikėjo..." Ir dėlto "... jisai nebuvo hero-jus, nei kankinio pavyzdys..." Regis, niekas jam tokių titu-lų ir neteikė. (Be to, prisimin-tina, kad jis prieš mirtį su-tvarkė savo sąžinės dalykus su K. Bažnyčia).

O kad jisai vedė, tai juk sei-ma taip pat kuriama pašauki-mo pagrindu. Šeimos pašau-kimas yra dar sunkesnis, kaip kunigo.

Kažin ar teisingos knygos autorius priėjo išvados dėl Putino laikyenos rusų oku-pantų atžvilgiu: "... Dėl to jam visai grąškiai tiko... svyruojančios nendros įvaiz-dis".

Šiam ir kitiems panašioms įvaizdziams susidaryti galbūt paskatino autoriaus prisimin-ta prof. St. Žymanto nuomonė: jis "... jaučiasis (turis, AK) teisę kalbėti (apie Putiną, AK)... iš 25 tūkstančių žu-vusių laisvės kovotojų-parti-zanų pozicijos..." Tiesa, prof. St. Žymantas yra buvęs rezistencijos organizatorius, betgi žuvusių partizanų kovos pozicijoje Lietuvos miškuose, atrodo, nebuvo, nes 1944 m. liepos mėn. iš savo krašto pasitraukė, kaip ir daugelis iš mūsų. Taigi, lyg ir sugesti-jonuoti, lyg kad Putinas nenu-ėjęs pas miško brolius, būtų gana nekuklu. Gal jisai manė savo poeziją galėjęs būti sėkmingesnis kovotojas, negu partizanaudamas girios glū-dumose. Jeigu jam tai nepasi-sekė, tai gerai žinome kodėl.

Man dar krito į akis auto-riaus konfliktas su M. Myko-laityte-Slaveniene ryšium su jos atsiminimų knyga apie sa-vo brolių, kur ji stengiasi jį išvaduoti iš jam daromų prie-kaistų. Gaila, tos knygos man neteko skaityti, tačiau kas gi geriau gali pažinti savo bro-lių, jei ne sesuo? Kita vertus, argi pritiktu seseriai įsibravti i visus savo brolio dvasios

kampelius ir jieskoti tokių dėmių, kurios gali patikti laikuriams kritikams?

M. Mikolaitytės, vėliau ta-pusius Slaveniene, aš nepa-žinojau, tačiau jos vyras Juozas buvo mano artimas kaimynas ir labai geras, pa-slaugus bei visais atžvilgiais mielas draugas. Mano sąmonė-je iki šiol tebeglūdi ypač vienas jo, kaip teisėjo Kal-varijoje (Marijampolės aps.), geras charakterio bruo-žas, būtent, jis gana dažnai vietoje įstatymo raudės nusi-kaltėję pasmerkti suteikinda-vo su kaltintoju, arba nederai-mai pasiėlgusį pabardavo ir perspėdavo, kas jo laukia, jeigu vėl nusikals. Tokie jo spren-dimai būdavo gana sėkmingi. Jie man priminė teisėjo Čes-lovo Butkio atsiminimus, ku-riuose jisai taip pat pasi-naudodavo panašiu metodu savo teismų praktikoje.

Štai kodėl man atrodo, kad B. Raila Putino svainio pasi-sakymą, gal gana griežtą, apie savo giminaičiui pada-rytą nuoskaudą, bus perversi-nęs. Juk Juozas Slavenas taip pat buvo Mykolaičių šeimos narys ir savo svainį pažino geriau kaip prašalaitis.

Negalima sakyti, kad "Rai-bų agavų" autorius būtų visu šimtu nuosimčių Putiną pagul-dęs ant menčių. Ne. Jis nepa-gailėjo jam ir gero žodžio, ypač jo talentui. Jis rašo: "Po praėjusio karo jis susi-laukė nemažai gnyėjų užsie-nyje ir ypač šiltų, staciai adoruojančių gerbėjų po mir-ties. Antra vertus, sovietinė-je Lietuvoje jis irgi tapo tau-tiečių gerbiamas, tik kitaip ir vėl kitais motyvais. Už tai, kad pasilikio su visa tauta var-gi ir nešti nelaisvės junga, virto tarsi vienas iš nedaug-elio senųjų dvasinių stulpų, kuriais tauta stengiasi remtis ir guostis nelaimėje".

B. Raila Salomėja Nėrį Lie-tuvai nurašo į nuostolius, pa-vadinamas į Lietuvos komu-nistų poete: "Prel. M. Krup-avičiaus... iškalbingai ir pa-tetiškai" (gynė, AK) "Lie-tuvos komunistų poete".

Čia knygos skaitytojas grei-čiausiai atsidsurs tarp dviejų priešingų polių. Viename jų prel. M. Krupavičiaus gina mi-rusią ir negalinčią apsiginti lietuvaite poetę, kitame — B. Raila negailestingai ją smer-kia. Kur surasti šiuo atveju bent kokią išeitį? Tiesa, be prel. M. Krupavičiaus ir B. Rai-lo apie ją, kaip ir apie Puti-ną, dar rašė dr. J. Grinius, kan. M. Vaitkus ir laikurie kiti. Šie du pastarieji, kaip ir prel. M. Krupavičius, Sa-lomėjos taip sunkiai neapkal-tino ir Lietuvos komunistams jos neatidavė. Ko gero komu-nistai jos į savo rojų jau ir nepriimtų, nes ji iš komunis-tinio priepuolio galų gale jau buvo pagįjus ir savo paklydi-mo nelaimė apraudojusi.

Štai poetės viena iš dešim-čių jos širdies kalbų:

Tevyne, mano ilgesio tėvyne,
Sapnuose sodų žydinčių...
Širdy tavė nešiojusi — kaip miną,
Kaip sunkų kryžių ant pečių.

Dr. J. Grinius savo knygo-je "Veidai ir problemos lie-

tuvių literatūroje" II tome pa-teikia trumpą ištraukėlę iš V. Žemaitytės-Mackelienės prisi-minimų: "Tačiau mūsų pa-pusėsių pradžia ir pabaiga būdavo Lietuva, išlaisvinta tėvynė. Jei nebus laisvos Lietuvos, nebus nė Salomė-jos, — lyg juokaudama kartą pasakė poetė".

Jos juokas buvo pranašin-gas: 1945 m. liepos 7 dieną ji mirė Maskvoje po kepenų vėžio operacijos. Dar prieš mirtį prašė ją parvežti į Lie-tuvą. O savo tėvynei už savo kaltes ji nulenkt galvą, nie-ko iš jos nereikalaudama:

Aplink žemę skridusi su vėtrm,
Vėl išgirsiu mylimus vardus.
Tik akmuo, paduotas duonos vietoj,
Bus man atpildas skurdus.

Ir nenoriu sau geresnio nieko,
Tik prie žemės prisiglaust brangios,
Būti tėviškės arimų slietu,
Melyna rugiagėlė rugiuos.

Taigi Salomėja Nėris nebu-vo dukra palaidūnė, kaip Evan-gelijos palaidūnas sūnus, ku-ris sugrįžo pas tėvą, išieko-jęs jam duotus turtus. Ne, ji buvo paklydusi avelė, kurios tačiau niekas iš mūsų nejieš-kojo, o susirado kelią į namus pati ir parsinešė savo talen-tą, kurį čia matome tik iš ke-lioliokos pateiktų eilučių.

Nors B. Raila yra neeilinis literatūros žinovas, betgi ei-linis jo knygos skaitytojas, ypač poezijos mėgėjas, vargu bepatikęs Salomėjos Nėries talentu blukinimu, nors ir ne-visišku nuvertinimu: "Bet poe-tės vaidmuo literatūrinėje ir kultūrinėje plotmėje buvo žy-miai menkesnis, negu tas vis apie ją keltas alasas. Jos is-torija išbaigta ir nebe kažin kiek aktuali. Pagaliau jos li-kimo ir pozicijos įvertinimas buvo gana aiškus, jei tik už-sieny savo patrakėliškais svaičiojimais jo daugiau ne-bliurintume".

Argi ši poetė nesukūrė nė vieno tokio eilėraščio, kuris savo verte neprilygtų anam keltam alasiui?

Dr. Vanda Zaborskaitė, Vil-niaus universiteto lietuvių literatūros katedros dėstyto-ja, 1968 m. darydama praneši-mą Mykolaičių-Putino 75 metų gimimo sukakties proga, tarp ko kita, štai kaip išsireiškė: "Visi, kam teko su juo (Putinu, AK) susidurti, juto didžiulį jo asmenybės povei-kį. Apibūdinti šios asmenybės visumą neįmanoma. Apie jį ga-li pasakyti, ką R. Rolland kal-bėjo apie Goethę: "Tai kalnas, kurio niekuomet nematai viso: apžvelgi jį tik iš vieno šono — iš tos vietos, kur stovi tu pats". Tokiu kalnu paskaitini-nikė laikė ir Putiną, apgaile-s-taudama, kad matanti "tik vie-ną iš daugelio jo atžvilgių..." Vadinasi, norint pažinti visą kalną, reikia aplinkui jį apeiti. Mūsų turbūt visų silpnybė yra, kad mes į žmogų žiūrime tik iš vienos pusės ir iš vieno kito reiškinio darome apie jį savo išvadas, kurios labai dažnai yra nekuklios. O tai priklauso nuo stebėtojo ar kritiko, ku-rio intencijos gali būti patei-sinti savąj "kromelį", saky-sim, kad ir kairį ar dešinį sparną.

SKAITYTOJO BALSAS

Rašytojai, kritikai ir skaitytojai

VYTAUTAS ABROMAITIS

Geraisiais Unros močiutės laikais, kai vidutinė puslapių skaičiumi knyga kainuodavo pusę pakelio amerikietiško ci-garečių, mes pirkdavome be-veik kiekvieną naujai pasiro-dančią lietuvišką knygą. Tik vėliau, ją perskaitę, palygin-davome su periodinėje spau-doje pasirodžiusia tos knygos recenzija — įjieskodavome to, ką pirmuoju skaitymu prašok-davome.

Laikai pasikeitė. Knygos šiandieną įkainojamos dviem skaitlinėm. Perkaime dažniau-siai tik tokias, kurios mus ypatingai sudomina perskai-čius laikraštyje ar žurnale recenziją. Taigi knygos liki-mas tapo labai priklausomas nuo kritiko žodžio. O apie kritiką pas mus įsivyravo kei-stas galvojimas: jei rimtame žurnale ar laikraštyje taip ar kitaip pasakyta, tai ir yra "paskutinis žodis". Ir jei kny-gos autorius tapo išvanotas, tai, pagal kažkokią įsisenėjus-ią tradiciją, jis pats neturi teisės net atsikirsti, pasitei-sinti. Jei jis nori atstatyti savo gerą vardą, turi kreiptis į draugus, kad kuris iš jų gin-tų jo garbę ir šlovę.

Ir įsivaizduokite mūsų nuste-bimą, kai prieš metus "Drau-gio" puslapiuose (1982, nr. 183) Petronėlė Orintaitė sulaužė tą tradiciją. Atsukusi lazda kitu galu, ji sudorėjo savo kriti-ką (Kulboką) — supylė jam tri-gubą normą jo paties "vaistų". Šitoks netikėtas atkirtis turė-jo būti perspėjimas ateities knygų vertintojoms: būkite ap-dairesni, nesišvaistykite žo-džiais, kurie gali sugrįžti kaip australų aborigenų ginklas...

Kur tau! Lygiai už pusmečio jauna kritikė Saulaitė sudir-ba į skudurus savo amžiaus poetę. "Laiškuose Lietuviams" (1983, vasaris), ji išbarė Lidi-ją Šimkutę ir leidėjus už neti-kusios knygos pateikimą lietu-vių visuomenei. Kritikos svo-riui pakelti buvo suskaičiuoti net praleisti kabeliai...

Kad nebūtų kalbama "iš tuš-čio", pažūrėkime kaip kriti-kė vertino eilėraščių "Nezinia": "Posmeliai nedarnūs, nelogiš-ki. Ar beviltiškumas skelia dieną? Kodėl, pirmoje eilutė-je minimi vaikai dingsta iš ei-lėraščių? Kaip jie rišasi su vakaru?"

Dalykas paprastas: jei kri-tikė jau būtų peržengusi 50-ties metų ribą ir turėtų vaikų, kurie, išėję į pasaulį, tik kar-tą metuose prisimena savo mo-tiną gimtadienio proga, pri-siįsdami iš gėlyno užsakytų gėlių puokštę, — jai eilėraš-čio pirmosios eilutės digtel-letų dideliu skausmu. Sulauku-si 60-ties metų, suprastų ką reiškia "susikilo beviltiškame vakare". Čia gi simbolinė die-na — visas gyvenimas...

Jaunoji kritikė, jei būtų dar-bavusi XIX š., tikriausiai bū-tų rašiusi: ... eilėraščio autorius (Heine), sakydamas, kad "medžių viršūnės vos gali jausti oro dvelkėlėjimą", nepasako kokie tie medžiai, kaip toli tas miškas, kur din-go visi žvėreliai ir paukš-čiai, jei taip tylu. Sovietų Sąjungoje dailininkas nupie-šia traktorių, vairuotoja su aiškiai matomais medaliais: viskas savo vietoje, viskas aiš-ku. Nieko nepalikta žiūrovui užpildyti. Ar kritikei nesu-prantama, kad meno kūrinys — paveikslas ar eilėraštis — tu-ri palikti truputį tuščios vie-tos, kad aš, kuriam tas kūriny-s kūrėjo atiduodamas, galė-

Manding Bronys Raila nebus apėjęs apie kalną. Dėlto jo atsliepiamas apie šiuodu poetus išėjo daugiau ar mažiau vienpusiškas. Jis nedavertino jų būtinio gyvenimo aplinky-bių poveikio į jų asmenines aspiracijas, kurioms kelią pastojė didžiulė nedalia.

"Raibose agavose" yra vertin-ga knyga, nes jos autorius au-toritetingas kalbėti įvairiais klausimais. Kartais jis yra kontraversiškas, kitaip manan-tis negu kiti, bet gyvenimo įvai-rėvė ir glūdi įvairių nuomo-nių sankryžose. Savo akiračiui praplešti aš nuosirdžiai reko-menduočiau "Raibas agavas" perskaityti. Žinoma, jas įsi-gijus.

ėiau savais išgyvenimais už-pildyti? Ar tie išgyvenimai yra glaudžiai susiję su kūrė-jo išgyvenimais kūrinys, ne tiek svarbu. Svarbu, kad tuos išgyvenimus sužadina.

Kad ir pavėluotai (pas lietu-vius yra normalu recenzuoti kiek pageltusius knygos pus-lapius), "Tėviškės Žiburiai" tarė savo žodį. Š. m. 38 nume-ryje randame "Prisiminimų in-karų" kitą versiją. Nesu ypa-tingas Gliaudos gerbėjas, bet jaučiu, kad jo gvildinime yra daugiau tiesos. Atmetus kelis pasaldymus, straipsnis dvel-kia orumu. Rašo subrendęs as-muo, išėjęs abi mokyklas — profesijos ir gyvenimo. Būda-mas teisininkas, Gliauda yra atsargus su kietesniais žo-džiais. Jaučia atsakomybę jau-dnam talentui, vengia palaužti sprogstantį pumpurą. Pokario laikais viena jauna poetė bu-vo panašiai sudirbta kažko-kio kritiko. Jos didžiausias nusikaltimas buvo, kad ji, pra-dedanti poetė, palygino save su Salomėja Nėrimi — viena rytuos, kita vakaruos... Lai-me, jauna poetė buvo tvirta ir nepalūžo po tokios kritikos.

Neperseniausiai "TŽ" p. Jo-kūbnyinė palietė kitą jautrią vietą — kūrėjo ir kritiko skir-tingas pozicijas gyvenime. Čia lyg ir klausiamas: ar kritikas, nors ir labai išprusęs litera-tūrinėje srityje, gali nuošir-džiai vertinti kūrybą žmogaus, gyvenusio visiškai kitokiose sąlygose? Vertindamas M. Aukštaitės poeziją, Naujokai-tis savo išblįžintais litera-tūros žinovo batais tartum iš-mindžiojo rūtų ir mėtų darželį, įjieskodamas edelveiso, mag-nolijos ir lotoso žiedų...

Labai abejoju, kad kada nors egzistavo kritikas, rašęs atsietai nuo savo jausminės patirties, "gryną literatūriš-ka". Kritikas — žmogus kaip ir aš, ir tu, ir jis. Kritikas gyvena tarp žmonių, su žmonė-mis bendrauja. Ir kiekvienas mūsų galime išrikiuoti tuos žmones į dvi eiles: tuos, ku-riuos mėgstame, ir kurių ne-mėgstame. Kartais tas "ne-mėgstam" gali būti juokingai menkas savo priežastimi: sa-vo laiku nelaičiau Henriko Radausko tikru poetu, nes jo vaida man priminė banko di-rektorių...

Vienoje televizijos progra-moje žymus pranešėjas K. Shmidt buvo paklaustas, kaip jis, nuvykęs į Vietnamą ir su-tikęs savo sūnų, vos išnešusių kailį iš baisiausios peklos, galėjo pasilikti ir toliau "va-na-gu" (hawk). Jis atsakė: bū-damas profesionalas kores-pondentas, turiu matyti viską platesniu mastu; asmeniškai da-lykai turi palikti užnugarį-je. Ar šis aptarimas netinka kritikai?!

Būti rimtu kritiku nėra jau taip lengva. Čia niekad nega-lima būti 100% teisingu, nes vertinamas ne įmonėje paga-mintas produktas, bet laisvos dvasios kūryba. Praėjusių lai-ky akademikai, įsitvirtinę sa-vo pozicijoje, bandė suniekin-ti gaivalingas naujas apraiš-kas. Nepasisekė! Jie patys ir juos liaupsinę kritikai jau už-marštyje, gi jų pajauktieji žan-dien yra tapę žinomi ir gerbi-ami visame pasaulyje.

Po šio padraulių minčių kai-kam gali susidaryti išpūdis, kad kritikas privalo iškelti tik teigiamąsias kūrinio puses, ne-tylint neigiamybės. Toli gražu ne! Reikia abieju. Bet yra ir toks dalykas kaip TAKTAS. Vertinti kito kūrybą dar ne-užtenka būti literatūros eru-ditu. Rimtam kritikui yra bū-tinas santūrus subrendimas. Be šito svarbaus elemento kū-rybos vertintojas-kritikas pa-lieka mėsiningo įvaizdį: ran-koje kirkuvas, kuriuo kerta iš dešinės ir iš kairės.

Atsiūsta paminėti

LITUANUS. The Lithuanian Quarterly 1983, Volume 29, No. 3. Editor of this issue — Antanas Kli-mas, University of Rochester. Sub-scription — \$10.00 per year. Ad-dress: Lituanus, 6621 S. Troy, Chi-cago IL 60629, USA.

ŠVIETIMO GAIRĖS. lietuviš-kojo ugdymo žurnalas mokyklai ir šeimai, 1983 m. 29 nr. Redaktorė — Stefanija Stasienė, adminis-tratorius — Juozas Plačias (3206 W. 65th Pl., Chicago, IL 60629, USA). Prenumerata — \$4.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

V. Vokietijos laikraštis "Die Zeit" š. m. 31 nr. kultūriniam skyriuje išspausdino ilgą straips-nį "Gemalte Musik" (Tapybinė muzika), kuriame jo autorius Von Hans-Peter Riese aprašė savo ke-lionę į M. K. Čiurlionio muzėjų Kaune. Jis žavėjosi Lietuvos gam-ta ir mistiniu jos dvelkimu M. K. Čiurlionio "Raigarde". Autorius iškelia ypač M. K. Čiurlionio už-mojį sumuzikinti tapybą. Jo figū-rinė bei abstraktinė kūryba esan-ti labai originali, nors Europos meno istorijoje nėra laikoma pa-ruošėja kelio į moderniąją dailę. Nepakartojama esanti Čiurlionio spalvų technika, dvelkianti ne-pralengiamais niuansais, beveik dingstantiais reprodukcijose. Čiurlionį ji daro nemariu Euro-pos meno istorijoje. Jei M. K. Čiurlionio muzėjų veiklą kur nors lengvai prieinamame mieste, būtų apgultas lankytojų.

V. Kavalūno romano "Dalia" sutiktuvės Klevelando bei apy-linkių lietuviams savo salėje rug-sėjo 25 d. surengė Dievo Motinos parapija, vadovaujama klebono kun. G. Kijausko, SJ. Pastarasis priminė, kad romano autorius bu-vo V. Vokietijoje jo lankytos Tu-mo-Vaižganto gimnazijos direkto-rius. Trumpą žodį tarė programai vadovauti pakviestas artimas V. Kavalūno bičiulis J. Žilionis. "Dalias" romaną aptarė dr. D. Ta-mulionytė, dvi jo ištraukas skai-tė M. Bankaitytė. Padėkos žodį "Vilties" leidyklai, aplanką su-kūrusiai dail. V. Stančiūkaitei-Abraitienei bei kitiems talkinin-kams tarė pats autorius V. Kava-lūnas.

Dr. Albertas G e r u t i s, Švei-carijoje gyvenantis Lietuvos di-plomatas ir žurnalistas, paskuti-niam šių metų "Lietuvio Žurnalis-to" numeriui, kurį redaguoja Vy-tautas Kasniūnas, sutiko parašyti straipsnį apie diplomatus-žurna-listus. Nepriklausomybės pra-džioje žurnalistikoje ir diploma-tijoje reikšėsi J. Šliūpas, J. Vilei-šis, J. Žilius. Į žurnalistų eiles įsijungė ir tokie žymūs Lietuvos diplomatai, kaip B. K. Balutis, P. Dailidė, P. Klimas, J. Purickis, J. Seinius, E. Turauskas. Spau-dos darbas nebuvo svetimas ir V. Natkui, V. Sidzikauskui, J. Urb-šui, D. Zauriui.

Ohio Lietuvių Gydytojų Drau-gija šiemetinę kultūrinę s a v o \$1.000 premiją, kuri yra jau 27-to-ji, paskyrė dr. Danguolei Tamulio-nytei už jos vadovėlį "Lietuviais norime ir būt" bei jos pedagoginę veiklą. Tas vadovėlis yra skirtas lietuviškai nekalbantiems. Laurea-tė taipgi ilgus metus dėsto lietuvių kalbą, literatūrą, geografiją ir istoriją angliskai kalbantiems lietuvių kilmės vaikams ir suaug-siems. Vadovėlį išleido JAV LB švietimo tarnyba, o jį iliustravo dail. Nijolė Palubinskienė, lai-mėjusi pernyktę Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos premiją. Dr. D. Tamulionytei premija jau itei-kta metiniame Ohio Lietuvių Gydy-tojų Draugijos pokylyje, kuris spalio 15 d. buvo surengtas Kle-velando Lietuvių Namuose.

A. A. Alfonsas Mikulskis, kom-pozitorius, chorų steigėjas ir ilga-metis Čiurlionio ansamblio vado-vas Klevelande, mirė spalio 14 d., sulaukęs 74 metų amžiaus. Veli-onis 1926-30 m. mokėsi Klaipėdos mokykloje, 1930-37 m. — Kauno konservatorijoje, išgydamas če-listo ir chorvedžio specialybės. Kompoziciją studijavo p a s J. Gruodį ir J. Bendorių, studijas gi-lino pokario metais Stuttgarte ir Reutlingene. Nepriklausomoje Lietuvoje pasižymėjo kaip chorų steigėjas bei vadovas, dainų šven-čių organizatorius. Didžiausios savo nuopelnus velionis paliko kaip Čiurlionio ansamblio steigė-jas, Vilniuje jin įjungęs savo va-dovautą šaulių vyrų chorą, O. Mi-kulskienės — kanklių orkestrą ir J. Kazlauskaitės — tautinių šokių grupę. Tas ansamblis, plačiai reiškė-sis okupacijos metais, buvo at-gaivintas 1944 m. rugpjūčio 28 d. Vienoje. Pokario metais dalyva-vo penkiuose tarptautiniuose festi-valiuose, surengė daug koncertų. Klevelandan Čiurlionio ansamblis persikėlė 1949 m. birželio 18 d. Tolimesnį ansamblio veiklą yra gerai žinoma ypač JAV ir Kana-dos lietuviams. Velionis taipgi pasižymėjo ir kaip talentingas kompozitorius, palikęs daug ori-ginalių bei harmonizuotų dainų chorams, siuita, rapsodiją sim-foniniam orkestrui. Velionies mir-ties paliko didelę spragą muziki-niam ir visuomeniniam lietuvių išeivijos gyvenime.

Kauno paveikslų galerijoje su-rengta paroda "Dėvynioliktosio ir dvidešimtosio amžių audiniai ir drabužiai". Joje buvo sutelkti kai-mo audėjų ir mezgėjų rankdarbiai iš M. K. Čiurlionio dailės muzė-jaus fondų. Parodos lankytojų lau-kė beveik 200 tautinių drabužių, statulėlių, lovatiesių, rankšluos-čių, siuvinėčių gėnių, susietų su visomis etnografinėmis Lietuvos sritimis. Parodą papildė ir dabar-tinių liaudies meistrų darbai.

Kėdainių kraštotyros muzėjus savo roduose turi 1653 m. šia-me mieste išleistą giesmių ir psal-mių rinkinį "Knyga nobažnystės krikščioniškos". Iš istorinių šal-tinių žinoma, kad spaustuvė Kė-dainiuose buvo įsteigta XVII š. vi-duryje ir kad ją tvarkė Joachimas-Jurgis Retas iš Dancigo. Ji spaus-dino administracinius Kėdainių miesto policijos įstatus, išleido keletą religinio turinio knygų. Giesmes ir psalmes rinkiniui "Kny-ga nobažnystės krikščioniškos" iš lenkų kalbos išvertė tuometinis Kėdainių burmistras Steponas Jau-gelis-Telega. Muzėjaus vadovė Angelė Sakauskienė vieną rinki-nio egzempliorių rado Kaune ir jį perdavė muzėjui.

Panevėžio dramos teatras savo naują sezoną pradėjo gastrole-mis Jerevane. Armėnams buvo nuvežti du spektakliai — A. Strind-bergo "Mirties šokis" ir V. Krė-vės "Žentas". Ypač šiltai buvo sutiktas vyr. rež. Donatas Banio-nis, atlikęs pagrindinį vaidmenį "Mirties šokio" spektaklyje.

Justino Marcinkevičiaus poe-zijos rinkinį "Tokia yra meilė" anglų kalba išleido "Vaga" Vilniu-je. Įvadinį žodį parašė filologijos mokslų dr. V. Kubilius, eilėraš-čius išvertė Vilniaus universiteto anglų filologijos katedros vedė-jas L. Pažūsis. Knyga, išleista 7.000 egz. tiražu, iliustravo dail. G. Didelytė. Ankščiau anglų kal-ba buvo išleista eilėraščių rinki-nė "Gintaro vėrinys", vysk. A. Baranausko poema "Anykščių šile-lis", keletas knygelių vaikams.

Vilniaus "Lėlės" teatras ma-žuosius žiūrovus pakvietė į pir-mąją šio sezono premjerą, kuriai buvo pasirinkta eiliuota S. Ged-os pasaka "Kaip kiškis vilko na-mus saugojo".

Teatrinio meno festivalį suren-gė Moldavijos televizija, jin įjun-gusi ir Lietuvos televizijos stu-dijos atlikta K. Binkio "Atžaly-no" spektaklį.

Poetas Vladimiras Alperidzė, Tbilisyje gyvenantis lietuvių li-teratūros bičiulis, jau 20 metų do-misi K. Donelaičio kūryba. Kai gruzinų kalbon buvo išversti K. Donelaičio "Metai", V. Alperidzė parašė giesmę "Baltoji daina apie Donelaičių", skirtą poemos vertė-jams ir gruzinų kalbą. Vėliau jis sukūrė novelių ir eilėraščių cik-lą K. Donelaičio "Metų" motyvais. Kompoz. Sandro Mirianšvilis pen-ki to ciklo eilėraščių panaudojo savo romansams. S. Mirianšvilio romansų vakarą K. Donelaičio "Metų" motyvais surengė Gru-zių televizija. Romansus atliko Tbilisio operos teatro solistė Ru-sudana Mikvabišvilė su fortepijo-nine paties kompozitoriaus pala-ya.

Paminklų atnaujinimo instituto archeologai atlieka kasinėjimus Vilniaus senamiestyje. K. Gied-rio gatvėje. Duomenų apie šiuos archeologinius kasinėjimus "Ties-os" spalio 5 d. laidoje pateikia Rimvydas Valatka. Esą dulkės bu-vo nužertos nuo aukulės XIV-XIX š. statinių liekanų. Muzėjus papildys nauji monetų, papuoš-lų, kokių, buities reikmenų rin-kiniai. Vyr. architekto Vytauto Ušinsko pranešimu, buvo atkasta prieš 600 metų smulkias akmenu-kais grista gatvelė, vandentiekio atšaka, keturių XIX š. pastatų pa-matai ir rūšiai. Juose rasta goti-kinų skliautų ir grietzios klasici-zmo architektūros detalų, netgi sie-noje sumaniai išmūryta niša pini-gams slėpti. Vieno pastato sienose aptikti net septynių statybų frag-mentai. Kasinėjimui buvo pradėti 1982 m. gruodžio mėnesi. Juose rasta sidabrinė moneta su Gedi-mino stulpais daugiau kaip 600 metų senumo. Tarp radinių taipgi yra Prahos talerių, Rygos šilingų, lietuviškų grašių, pusgraišių. Prie Aušros Vartų archeologai surado medinio vamzdžio dalį, priklaus-iančią pirmajam Vilniaus vanden-tiekiui, nutiestam XVI š. pradžio-je. Taipgi rasta apie 10.000 kera-minių šukių ir sveikų įvairių šimt-mečių dirbinių — olandiška py-pkė, fajanos lėkštės, šliونس aso-čiai, Reino bokalas, molinės kep-tuvės, taupyklės.

V. Kst.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI virš 23 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
		90 dienų termin. indėlius	8 1/2%
		180-185 d. termin. ind.	8 1/2%
Pirmadieniais	10-3	term. indėlius 1 metų	9 1/2%
Antradieniais	10-3	term. indėlius 2 metų	9 1/4%
Trečiadieniais uždaryta		term. indėlius 3 metų	10 %
Ketvirtadieniais	10-8	pensijų s-ta	10 %
Penktadieniais	10-8	spec. taip. s-ta	8 %
Šeštadieniais	9-1	taupomąją s-ta	7 1/2%
Sekmadieniais	9-12.30	depozitų-čekių s-ta	6 %
		DUODA PASKOLAS:	
		asmenines nuo	12 %
		mortgičius nuo	10 1/4 - 13 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiamie narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Dan Air

Atlieku vėsinimo ir šaldymo sistemų remonto darbus namuose, automobiliuose ir komerciniuose pastatuose.

Savininkas — Danny Jurėnas
Toronto tel. 233-9185 (tarnyba veikia 24 valandas)

HOMETARIO

Real Estate Ltd.
Insurance Brokers
Pilnas patarnavimas nuosavybių srityje. Pasibaigę namų arba automobilio drauda? Prieš mokėdami, pažiūrėkite į mūsų kainas. Prašykite — "Ted" tel. 531-3506 171 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont.

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukiti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiūnas

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJS SKAITYtuvą (KOMPIUTERĮ)

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas — RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR

1072 Bloor St. W.
Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus A. Bliūdžius
Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West,
Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 Brock Avenue
(Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305
★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechaniniai
★ taisymai. ★ Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

BALTIC EXPORTING CO.

Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui
Draugo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p., šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.;
trečiadieniais uždaryta. Birželio, liepos, rugpjūčio mėnesiais — nuo
pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. — 5 v.p.p.; šeštadieniais uždaryta.
482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai
Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bakeoven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu varčios automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5 FILTSOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

čiama spauda, net ir tais atvejais, kai ji Kanada pasiekia oro paštu. Laikraščių bei žurnalų pristatymas uždelsimas, dažnai jie pnumeratorių pasiekia kelių savaitių krūvele iš karto. Kenčia ir Kanadoje leidžiami mažesnieji laikraščiai, ypač etniniai. Pastariejiems M. Warrenas netgi įvedė reikalavimą, kad administracija tuos laikraščius pati paskirstytų pagal pašto kodą, surašiotų, pridėtų pašto korteles, sudėliotų į atskirus pašto maišus. Laikraščių administracijos atlieka dalį paties pašto darbo. Belieka tik tas smulkiai paruoštas siuntas priimti, pasiūti ir išnešioti laiška-nešiams. Skaitytųjų skundai rodo, kad taip paštu paruoštas "Tėviškės Žiburius" jie gauna su visos savaitės ar dar didesniu pavėlavimu ne tik užsienyje, bet ir pačioje Kanadoje, net ir kaimyniniame Toronte, kuris iš Mississaugos pasiekiamas per 15-20 min.

Prie pašto deficito sumažinimo prisidėjo M. Warrenas suplanuotas beveik visiškai antvalandžių panaikinimas paštininkams, didelės dalies paslaugų išjungimas šeštadieniais, tarnautojų sumažinimas 1.500. Iš tikrųjų niekas iš pašto nebuvo atleistas, bet tiek tarnautojų susilaukė pensijos ir nebuvo pakeisti naujais. M. Warrenas, siekdamas visišką deficito panaikinimo, jau yra prasitaręs apie galimus paštininkų atleidimus. Tas prasitarimas suerzino J. C. Parroto vadovaujamą karingą paštininkų uniją, staiga prašnekusią apie legalius ar net ir nelegalius streikus. Ligšiolinis anksčiau labai dažnų streikų išjungimas nėra M. Warrenu nuopelnas. Atokvėpi atnešę Kanados vyriausybės kovai su infliacija įvestas metinis atlyginimų didinimas valdžios ir valdinių bendrovių tarnautojams 6% ir 5%. Ta paskutinė 5% riba pasibaigs 1984 m. spalio 1 d. Ligi to laiko unijoms įstatymu yra uždrausta skelbti streikus.

Kanados paštininkų dažnų streikų pradininku buvo jų unijos vadas J. Davidsonas, marksinistų pažiūrų skotas. 1975 m. streike prieš Kalėdas jis netgi drįso velniop pasiūti dėl streiko kenčiančią Kanados visuomenę. J. Davidsonas, Kanadoje praleidęs 26 metus, visiškai sujaukęs kadais gerą paštą, neseniai su riebia pensija grįžo gimtojoje Skotijon. Panašiu karingumu pasižymi ir dabartinis paštininkų unijos vadas J. Parrotas, dėl nelegalaus streiko jau sėdėjęs kalėjime. Jis dabar vėl puola M. Warreną, kad pastarasis rūpinasi tik deficito panaikinimu, nekreipia dėmesio į pašto paslaugų paspartinimą, darbo sąlygų pagerinimą paštininkams. J. C. Parrotas vaikiškai skundžiasi, kad pašto tarnautojams skauda rankų pirštus, kai jiems tenka spaudžioti automatinę mašinų klavišus. Pasidaro keista, kai tokių skundų nesigirdi iš įstaigos dirbančių mašininkų, kurios visas darbo valandas praleidžia prie rašomosios mašinėlės. J. C. Parrotas, anksčiau siekęs pašto pavertimo valdine bendrove, negalinėja turėti deficito, dabar staiga pradėjo smerkti jo visišką panaikinimą. Pasak jo, M. Warrenas neturėtų rūpintis tik deficitu. Pirmiausia reikia pagerinti pašto paslaugas, palengvinti darbą paštininkams. Atrodo, jis turi galvoje algų padidinimą, antvalandžių grąžinimą, didesnę paštininkų skaičių. Rūpestį J. C. Parrotui kelia, kad valdinė pašto bendrovė be deficito tokių unijos reikalavimų negalės patenkinti.

Pašto direktorius M. Warrenas pranešė, kad dar vieno pašto paslaugų pabranginimo 1984 m. bus stengiamasi atsiskaiyti, nes vietinių laišku pristatymo pabranginimas susilaukė kanadiečių protesto. Jau ir dabar metinis pašto siuntų skaičius yra gerokai sumažėjęs. Dėl vis dar lėtų, bet brangių pašto paslaugų įstaigos vis daugiau pradeda naudotis kurjerių bendrovėmis. Laiškai užsienin iš vietovių JAV pasiekia nuvežami ir atiduodami JAV paštu, kurio paslaugos gerokai pigesnės ir greitesnės. Tokioms įstaigoms tereikia išsinuomoti laišku dėžutę

JAV pašte. Tada siuntos priimamos ir negražinamos Kanadon, nes siuntėjo adresas (pašto dėžutė) yra JAV teritorijoje, ne Kanadoje. Pats siuntėjas laiškus pasiima iš dėžutės ir parsiveža Kanadon, nepažeisdamas pašto nuostatų. Tai naujas galvosūkis M. Warrenui, siekiančiam Kanados pašto bendrovės deficito panaikinimo.

Š. Amerikos baltiečių pirmenybės

Lengvosios atletikos pirmenybės įvyko rugsėjo 10-11 d.d. Kanados estų stadijone prie Udo-ros, Ont. Varžybas rengė estų sporto klubas Kalev. Šalia baltiečių, į šias varžybas svečių teisėmis buvo pakviesti suomių, ukrainiečių ir lenkų lengvaatlečiai. Deja, iš jų tik saulelės suomių tedalyvavo. Iš viso varžybose dalyvavo 94 lengvaatlečiai, kurių 63 lietuviai, 9 latviai, 12 estų ir 10 suomių. Pagal klubus lietuvių lengvaatlečiai laimėjo taškus: Toronto Aušra 28, Hamiltono Kovas 17, Klevelando Žaibas 15, Detroito Kovas 2 ir Bostono Grandis 1.

Šios pirmenybės buvo visokeriopai nesėkmingos. Išsyrus jauniasias klases, pasekmės buvo labai kuklios.

Lietuvių pusėje geresnėmis pasekmėmis išsiskyrė: P. Karosas (A) ir T. Kiliulis (B. Grandis), trumpų nuotolių bėgikai, ir vidutinių nuotolių bėgikas M. Kampė (Ž). Jaunesnių berniukų klasėse pasižymėjo K. Belaišis (A), J. Natkevičius (Ž) ir A. Žaliauskas (A). Moterų-mergaičių B klasėje stipriau pasirodė A. Motiejūnaitė (Ž) ir R. Orentaitė (D. Kovas). Taip pat daug žadančios buvo E. Smith (H. Kovas) ir I. Čuplinskaitė (A). Jaunesnių mergaičių klasėse ryškiau pasirodė J. Jasiūnaitė ir R. Alderdice (abi H. Kovas), K. Roost (A) ir K. Alderdice (H. Kovas).

Jauniasioje berniukų klasėje iki 8 m. buvo dvynukai Tomas ir Jonas Motiejūnai (Ž).

Šiose varžybose buvo pasiekti 5 ŠA baltiečių rekordai: mergaičių B kl. 400 m. bėg. — Adrija Motiejūnaitė (Ž) 1:06,9 min., mergaičių D kl. šuolyje į augstį — K. Vilmanis (lat.) 1.38 m., mergaičių E kl. sviedinuko metime 33.70 m. — Kim Roost (A), berniukų C kl. 400 m. bėg. — Jonas Natkevičius (Ž) 58.1 sek., berniukų D kl. šuolyje į augstį A. Žaliauskas (A) 1.42 m.

Kiekvienoje klasėje buvo atrinkti tos klasės iškiliausi lengvaatlečiai: vyrų — J. Salovaara (suom.), diskas 38.40 m.; moterų — R. Orentaitė (D.K.), į augstį 1.50 m.; jaunių A — M. Kampė (Ž), 400 m. 55.8 sek.; jaunių B — K. Belaišis (A), 100 m. 11.7 sek.; jaunių C — J. Natkevičius (Ž), 400 m. 58.1; jaunių D — A. Žaliauskas (A), į augstį 1.42 m.; jaunių E — J. Motiejūnas (Ž), 400 m. 1:19,3 min.; mergaičių B — A. Motiejūnaitė (Ž), 400 m. 1:06,9 min.; J. Totoraitytė (A), į augstį 1.42 m.; mergaičių C — V. Reina Salu (est.), rutulys 8.43 m.; mergaičių D — E. Vilmanis (lat.), į augstį 1.38 m.; mergaičių E — K. Alderdice (H.K.), 400 m. 1:23,3 min. A.B.

AUŠROS ŽINIOS

"Etobicoke Recreations League" krepšinio pirmenybėse spalio 2 d. Martingrove gimnazijos patalpose Aušros vyrai laimėjo prieš North York komandą 65:58 (40:26). Rungtynės buvo gero lygio, bet abi komandos žaidė labai atsargiai. Aušra iš pat pradžiios paėmė žaidimo iniciatyvą ir neatleido jos iki pabaigos.

Aušros komandoje žaidė: A. Žulys 15, V. Dementavičius 4, A. Valickas, A. Nakrošius 2, R. Underys 4, R. Kaknevičius 26, K. Bartusevičius, E. Norkus 2, V. Gataveckas 12, A. Baziliauskas.

Antroji Aušros vyrų komanda pradėjo žaisti York lygos B klasėje. Spalio 17 d. George Harvey gimnazijos patalpose įvyko pirmos rungtynės prieš CMCC, kurias Aušra laimėjo 82:57 (41:22). K.Š.

Dalyvaukime...

(Atkelta iš 5-to psl.)

Šeštadienį, 9 v.r., prasidės tarybos posėdis. Programos smulkesnės detalės bus paskelbtos vėliau. Vakare KLJS kviečia visus dalyvauti jaunimo šokiuose — KALVELIO SUBATELĖJE. Gros įrekorduota muzika. Įėjimas — \$2.99 su kauboju apranga, \$3.99 — be jos.

Sekmadienį, 10.15 v.r., tarybos nariai ir svečiai dalyvaus Mišiose Prisikėlimo parapijos šventovėje. 11.30 v.r. įvyks V PLJ Kongreso apžvalga visuomenei. Informacijas apie visus savaitgalio renginius teikia Nijolė Vytaitė (416) 769-4085.

Iki malonaus pasimatymo! KLJS valdyba

Ateitininkų žinios

Moksleivių susirinkimas įvyko spalio 29 d. p.p. Čuplinskių namuose. Buvo atvykę Hamiltono moksleiviai ir visi žiūrėjo filmą "If You Love This Planet". Sekė gyvos diskusijos. Padėka p.p. Čuplinskiams už vaišes.

Jaunučių susirinkimas — lapkričio 5 d. po šešt. mokyklos pamokų. Bus išskyla. Globėjos paskambins tėveliams ir praneš smulkesnes informacijas.

Toronto jaunieji džiaugiasi nauja globėja Ramona Valadkiene. Padėka praėjusių metų globėjoms — R. Stravinskaitė ir S. Underytei.

Studentų susirinkimas — lapkričio 5, šeštadienį, pas Morkų Sungailą, 109 Riverwood Pkwy, tel. 239-1047. Bus aptariama metų tema. L. U.

Kandidatai į Ateitininkų Federacijos tarybą

Ateitininkų Federacijos rinkimai vyks nuo 1983 m. lapkričio 15 iki gruodžio 3 dienoms. Federacijos vado pareigoms kandidatuoja dr. Kazys Pemkus iš Dundee, Illinois.

Taipgi bus renkami penkiolika Federacijos tarybos ir trys kontrolės komisijos nariai. Į Federacijos tarybą kandidatuoja šie asmenys: Nijolė Balčiūnienė iš Klevelando, Ohio

Sesuo Margarita Bareikaitė iš Toronto

Daiva Barskėtytė iš Čikagos
Juozas Baužys iš Čikagos
Dalia Katiliūtė-Boystun iš Čikagos
Birutė Bublėnė iš Birminghamo, Mich.

Vaclovas Kleiza iš Čikagos

Dr. Romualdas Kriaučiūnas iš Lansingo, Mich.

Bronius Krokys iš Filadelfijos

Grenaitė Maciūnienė iš Filadelfijos

Dr. Česlovas Masaitis iš Thompsono, Conn.

Dr. Algis Norvilas iš Čikagos

Juozas Polikaitis iš Čikagos

Jūratė Krokėytė-Stirbėnė iš Filadelfijos

Dr. Vacys Šaulys iš Čikagos

Vytautas Šoliūnas iš Lemonto, Ill.

Mylda Tamulionienė iš Western Springs, Ill.

Stasys Tamulionis iš Western Springs, Ill.

Jonas Vaitkus iš Hyattsville, Md.

Kristina Volertienė iš Filadelfijos

Dr. Vytautas Vygantas iš Dallas, Tex.

Jonas Žadeikis iš Čikagos

Arvydas Žygas iš Cicero, Ill.

Į kontrolės komisiją kandidatuoja:

Kazys Pabedinskas iš Čikagos

Janina Lieponienė iš Lockporto, Ill.

Jonas Račkauskas iš Oak Lawn, Ill.

Rinkimai vyks pagal gyvenamą vietovę. Visų ateitininkų vienetų valdybos raginamos iki lapkričio 1 d. atsiųsti narių sąrašus arba bent vietos narių skaičių rinkimų komisijai šiuo adresu: AF Rinkimų Komisija, 7766 Trevino Lane, Falls Church, VA 22043, USA.

Pavieniui gyveną nariai taipgi raginami prisistatyti komisijai, kad atskirai galėtų mėm nusiųsti balsavimo lapus.

Skautų veikla

• Iki sukaktuvinio koncerto Toronte beliko trys savaitės. Padėkime išplatinti visus bilietus ir koncertui, ir vakarienei. Jei kas norėtų gauti daugiau bilietų, prašom kreiptis į St. Kuzmą tel. 832-1576.

• Spalio 18 d. skautininkų sueigoje nauja ramovės pirm. išrinkta v.s. M. Vasiliauskienė (tel. 251-5126), pav. s. A. Šeškuvienė, išd. s. D. Keršienė.

• Lapkričio 12 d., 12.30 v.p.p., Lietuvių Namuose jūrų skaučių sueiga. Lapkričio 13, sekmadienį, Išganytojų par. saleje bus pyragų pardavimas jūr. skaučių veiklai paremti.

• Spalio 25 d. Kanados rajono vadijos posėdyje pranešimus padarė seserijos vadeivė s. A. Baltakienė, brolijos vadeiva v.s. V. Skrinkas, vadovų lavinimo sk. ved. ps. A. Senkus ir Romuvos vald. pirm. ps. M. Rusinas. Nutarta Romuvos stovyklą rengti ateinančią vasarą liepos 28 — rugpjūčio 11 d., o rajono vadovų-vių suvažiavimą Romuvoje — Darbo šventės savaitgalį. Sekantis rajono vadijos posėdis — lapkričio 15 d., 7 v.v. pas rajono vadą. Č. S.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(prieš Lietuvių Namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neauštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:
8 1/2% už 90 dienų term. indėl.
8 1/2% už 6 mėn. term. indėlius
9 1/2% už 1 m. term. indėlius
9 3/4% už 2 m. term. indėlius
10 % už 3 m. term. indėlius
10 % už pensijų planą
9 % už namų planą
8 % už specialią taip. s-tą
7 1/2% už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

IMA:
už asmenines paskolas nuo 12 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 10 3/4%
2 metų 11 1/2%
3 metų 12 3/4%
(fixed rate)

su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų 10 1/4%
(variable rate)

AKTYVAI virš 36 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

AL GARBENS REALTOR

Telefonas 489-1543

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
ALFONSAS GARBENS, savininkas, dirbantis šioje srityje virš 30 metų, sąžiningai patarnaus nekilnojamo turto reikaluose

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

Telefonas 773-6480

77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6.
Minėto Garbenio sūnus ALFONSAS, jn., specializuojasi nekilnojamo turto įkainavime (Capital Gains), investacijose, mortgičių parūpinime ir kituose nekilnojamos nuosavybės reikaluose

A. E. LePAGE

Daiva T. Dalinda, B.A.

Kanados didžiausios namų pirkimo ir pardavimo įstaigos atstovė Jums sąžiningai patarnaus!

* Nemokamas namo įkainojimas *

(Istaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)

1566 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A4

Tel. 537-3431
Namų 769-9424

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo

Juozas-Eimis Ramas

Tel. 364-5081, namų 766-5857

Allstate

Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

"TYPE MASTER GRAPHICS"

3317 Bloor Street West, Toronto, Ontario M8X 1E7

Telefonas: 236-1048

LAPKRITIS – SOLIDARUMO ĮNAŠŲ MĖNUO

Ši mėnesį sekmadieniais lietuvių parapijų patalpose po pamaldų ir Toronto Lietuvių Namuose nuo 1 iki 3 v.p.p. bus renkami **solidarumo įnašai-mokesčiai Lietuvių Bendruomenei**. Tenelieka Toronte nė vieno lietuvių, neatidavusio savo įnašo Bendruomenei.

KLK Toronto apylinkės valdyba

Silpnėjimo ženklai...

(Atkelta iš 3-čio psl.)

jami senieji, partiniai veiklos būdai, keliams balsai gelbėti VLIKą nuo tariamųjų ar būsimųjų užpuolėjų. Tokių Kanadoje nesimato, bet persitengiantieji advokatai gali išsaugoti reakciją, kaip kad dažnai gyvenime atsitinka. Tiesa, dažnai neaišku ar šie Bendruomenės kritikuotojai reiškia partines, ar tik savo asmenines ambicijas.

Jei Bendruomenės veikla ir yra susilpnėjusi, tai nėra jokio pagrindo keisti prieš 30 metų pasirinktą pagrindinį principą ir kryptį: Bendruomenė jungia visus lietuvių individualinių principų, o pagrindiniai tikslai yra lietuvių išlaikymas ir veikla Lietuvos labui. Krypties keitimo pasiūlymai ateina iš vyresnės kartos asmenų, dažnai einančių savo išmintais "takeliais" šalia bendrojo kelio. Jaunoji ir vidurinioji karta, t.y. tie, kurie išaugo ir subrendo Kanadoje, nenori keisti Bendruomenės veiklos kryptį.

Reikia vidurinės kartos žmonių

Nuolat kalbama, kad reikia įtraukti į veiklą jaunąją kartą. Iš tikrųjų dabar turime tris kartas: jaunąją 25-30 metų, vyresniąją 60-70 ir daugiau, viduriniąją 45-55 metų.

Per Jaunimo Sąjungą jau turime gerų veikėjų iš jaunosios kartos. Tai parodė jų sugebėjimai labai gerai surengti jaunimo kongreso dalį Kanadoje. Vyresnioji karta išlaiko mūsų veikimą mažosiose apylinkėse.

Didžiausias aktyvių veikėjų ir vadovų trūkumas yra iš vidurinės kartos. Tai asmenys, kurie dar lankė lietuviškas mokyklas išeivijoje (Europoje), profesijai pasirodė Kanadoje ir pažįsta Kanados gyvenimo sąlygas. Jie yra labai reikalinga jungtis tarp jaunosios ir vyresniosios kartos, nes 30 metų skirtumas tarp jų neišvengiamai sudaro sunkumą

vieni kitus suprasti. Tokia jungtis ypač reikalinga didžiosiose kolonijose, taryboje ir valdybose.

Hamilton, Ontario

(Atkelta iš 4-to psl.)

sijų taupymo planą 9,25%. Siemėtiniai valdžios paskolos lankstai platinami tik su 9,25% palūkanom, o "Talkoje" 1 m. terminuoti indėliai duoda 9,5%. Tad žymiai pelningiau investuoti šioje "Talkos" sąskaitoje. Nariams išduodamos paskolos — asmeninės iš 12,5% ir nekilnojamo turto 1 m. iš 11%, 3 m. iš 12,75% ir su keičiamu nuosimčiu (variable) 10,5%.

"TALKOS" VALDYBA turėjo eilinį posėdį spalio 7 d. Arch. A. V. Švedas, kuris paruošė patalpų praplėtimo projektą ir dabar prižiūri statybą, padarė platų pranešimą. Statyba pradėta š.m. birželio 24 d., gavus iš miesto valdybos leidimą ir nugriovus senoją pastatą priešakinę verandą bei paruošus priešakyje iki šaligatvio naujam priestatui vieta. Su naujo priestato statyba įvairios miesto valdybos inspekcijos pareikalavo daug naujų pirtvarkymų senajame pastate, kurie buvo atlikti prisilaikant jų nurodymų. Tad važiuojantiems Main gatve į rytus naujasis "Talkos" priestatas, kad dar ir neužbaigtas, jau šviečia iš tolo ir visiems praeiviams kelia susidomėjimą. Rangovas tvirtina, kad netrukus visa statyba bus baigta ir "Talkos" nariai galės naudotis naujomis patalpomis.

"Talkos" valdyba paskyrė KLK Hamiltono Šalpos Fondui \$150, lietuvių šalpos draugijai "Labdara" Vokietijoje \$150, Kanados vėžio draugijai \$25 ir "United Way" \$25.

Stasys Dalius

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus.

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ont. L9C 2M3

Toronto gintariečių dalis scenoje vieno koncerto metu. Iš kairės: Bernadeta Abromaitytė, Dana Dirmantaitė, Danutė Čepaitė

Vokiečiai prašo paleisti Petkų

(Atkelta iš 1-mo psl.)

leidimo: tie 10 asmenų yra pasirengę dirbti lageryje vienerius metus be užmokesčio. Tai mūsų atlyginimas už veikų Viktoro Petkaus paleidimą.

Kad būtų išgelbėta Viktoro Petkaus sveikata ir gyvybė, esame papildomai pasirengę jį išpirkti. Išpirką galite pats nustatyti.

Mes apeliuojame į Jus ir politiškai, prašydami mūsų pasiūlymą maloniai apsvarstyti ir savo nutarimą mums per federacinės Vokietijos vyriausybę pranešti. Savo pažadą mes tesėsime.

Su pagarba
Tarptautinio Viktoro Petkaus komiteto pavedimu pasirašė Erichas Weissas, komiteto vadovas".

P.S. Visi 3.200 pasirašiusių mus įgalioja taip pat prašyti Jus tuojau pat paleisti suimtus lietuvių kunigus — Alfonsą Svarinską ir Sigitą Tamkevičių. Mes raginame Jus nedelsiant paleisti Alfonsą Svarinską ir Sigitą Tamkevičių, nes ir šie du Lietuvos katalikai nieko nepadarė, už ką turėtų būti baudžiami pagal sovietinį baudžiamąjį kodeksą.

Pajieškojimas

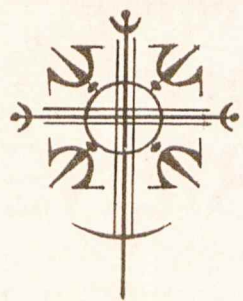
Jieškomi — Jonas Leščiuikaitis, gimęs 1904 m., ir Stasys Leščiuikaitis, gimęs 1914 m. Abudu kilę iš Suvalkijos Kudirkos Naumiesčio. Jieško susirūpinusi Birutė Leščiuikaitė. Ką nors žinantieji apie minimus asmenis prašomi rašyti Albinai Ramoškienei, 24 Caron St., North Balwyn, Vic. 3104 Australia.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir apraunkiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

OPTOMETRISTAS

Dr. S. Brogowski
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami
susitarus telefonu.

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Gerry Loughheed
Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

Šis Tarptautinio Viktoro Petkaus komiteto raštas generaliniam sekretoriui Andropovui buvo rugsėjo 1 d. įteiktas Sov. Sąjungos ambasadoriui Bonoje Semjonovui su prašymu persiusti adresatui. Drauge buvo pridėti sąrašai su 3.200 parašų ir 10 Vakarų Vokietijos piliečių pasižadėjimas už Viktoro Petkaus paleidimą nemo-kamai dirbti sovietiniame lageryje vienerius metus. Lmb.

Buffalo, New York

SEKMADIENI, lapkričio 13 d., 3 v.p.p., šaukiamas Buffalo Lietuvių Klubo susirinkimas, kuris įvyks International Institute patalpose, 864 Delaware Ave. Po trumpo einamųjų reikalų aptarimo bus rodomas garsinis filmas "Prezidentas Antanas Smetona". Kviečiami visi Niagaros apylinkių lietuviai pamatyti šį filmą. Susidariusioms šio filmo išlaidoms padengti bus renkamos aukos. Klubas valdyba

Norwood, Mass.

LIETUVOS VYČIŲ KUOPA rengia Šv. Kazimiero Metų koncertą lapkričio 12, šeštadienį, 8.30 v.v., gimnazijos salėje. Programą atliks sol. baritonas Robertas-Kazys Jakutis iš Niujorko, akompanuojamas pianisto Dennis Helmrach. Girdesite pasaulinio garso kompozitorių ir lietuvių kūrinių. Dalyvauti kviečiami ir kitataučiai — miesto pareigūnai, įvairių tikybų dvasiškiai ir kt.

KUN. V. VALKAVIČIUS skaito paskaitas apie JAV lietuvių Norwoodo gimnazijoje suaugusių švietimo kursuose 7-9 v.v. per 10 savaitę. Pavašarį jis skaitys kitą seriją paskaitų apie N. Anglijos katalikus Bostono arkivyskupijos 175 m. sukakties progą. Kr.

Sault Ste. Marie, Ont.

KLK VIETINĖS APYLINKĖS VALDYBOS spalio 22 d. surengtas pobūvis su šiltais valgiais, gerimais ir šokiais nebuvo gausus, jei neskaityti atsilankiusių kitataučių. Daugelis "ilgėjančiais gyvenimo šešėliais" tautiečių vis mažiau dalyvauja renginiuose. Kai kurios šeimos vengia lietuvių pobuvių dėl netinkamo vieno asmens elgesio praėjusių metų Motinos Dienos pobūvyje.

GYDOSI LIGONINĖJE Vincas Skaržinskas, 80 metų amžiaus tautietis.

DŽIAUGIASI vaikiaičio sulaukusi Tautos Fondo atstovė J. Gasperienė ir naujagimio sulaukę tėvai — Rimas ir Marius Gasperai.

MŪSŲ MIESTO GYVENTOJAS Hendrie, kurio dukra žuvo sovietų naštame korejiečių lėktuve, dalyvavo demonstracijoje prie JAV konsulato Toronte ir pasakė kalbą, kurioje pareiškė: "Dešimties kanadiečių ir kitų 259 žmonių mirtis turi būti priminimas, kad Sov. Sąjunga yra blogio jėga ir kad Vakarų valstybės privalo ginkluotis".

Korespondentas

Ekskursija į Romą

1984 m. kovo 1-10 dienomis
Kaina — \$1.164.50 (kanadiškais).

Šv. Kazimiero metų proga Romoje Šv. Petro bazilikoje Šv. Tėvas atnašaus Mišias kovo 4 dieną. Toronte lietuviai klierikai aprodys Romos žymybes. Viešbutis — "Villa Litvania" su pusryčiais ir pietumis. Smulkesnių žinių teirautis čia žemiau nurodytu adresu ir telefonu.

Visais kelionių
reikalais kreiptis:
V. BAČENAS
tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Delhi-Tillsonburg, Ont.

A. a. KAROLIUI LIUBERTUI mirus 1983 m. spalio 11 d., jo atminimui aukojo Tautos Fondai: E. G. Rugienius \$10, J. Vitas \$5, B. B. Diršė \$5, A. K. Ratavičius \$5, I. Mačiulis \$5.

J. Vitas,
TF įgaliotinis

St. Catharines, Ont.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖ. Š. m. lapkričio 13, sekmadienį, Liet. Karių Veteranų Niagaros pusia-

salio skyrius rengia Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjimą St. Catharines mieste. Pamaldos — 10 v.r. Tėvų pranciškonų koplyčioje ir vainiko padėjimas žuvusiems už laisvę prie paminklo. Pamaldų metu giedos solistai Veronika ir Aleksas Paulioniai. Minėjimas ir koncertas įvyks Tėvų pranciškonų salėje 2.30 v.p.p. Paskaitą skaitys inž. R. Tamošiūnas iš Ročesterio. Meninę programą atliks Ročesterio sol. B. Čypienė, aktorė I. Žmuidzinienė; solistai V. Žmuidzinai ir M. Cie-menis (duetas); akompanuos R. Obalis.

Pirmą kartą kariuomenės šventės minėjimas ruošiamas dienos metu ir tai Tėvų pranciškonų patalpose, tad tikimės, kad ir vyresnio amžiaus žmonės daugiau galės dalyvauti. Bus loterija ir visiems svečiams kavutė po koncerto.

Kviečiame visus St. Catharines, Wellando ir apylinkių gyventojus minėjime dalyvauti. P. B.

FILMAS "PREZIDENTAS ANTANAS SMETONA" bus rodomas Tėvų pranciškonų patalpose (75 Rolls Ave.) lapkričio 20, sekmadienį, 3 v.p.p. Pirmoje filmo dalyje rodomas prez. A. Smetona Šveikšnos gimnazijos šventinimo iškilmėje, sporto olimpiados atidaryme, tarptautinių krepšinio žaidynių parade ir kitose šventėse. Antroje dalyje matyti prez. A. Smetona įvairiuose minėjimuose sakantis kalbas, lankantis JAV prezidentą Rooseveltą. Pabaigoje — prezidento mirtis ir laidotuvs Klevelande.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines, Ont. L2R 5G2. A. Š.

Kas norėtų šį filmą rodyti kitose lietuvių gyvenvietėse, tesikreipia į A. Šetką, 10 Clark St., St. Catharines,

Kanados Lietuvių Jaunimo
Sajungos tarybos
suvažiavimas
įvyks 1983 m. lapkričio 18-20 dienomis
Prisikėlimo parapijos patalpose
1011 College St. W., Toronto, Ontario

PROGRAMA:
Lapkričio 18, penktadienį, 7.30 valandą vakaro
MIMIKOS VAKARONĖ
(mimikas Paulius Rajeckas, kuris pasirodė V Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongrese, atliks "MIME X 2", cepelinų vakarienė. Kaina — \$10. Vakaronę ruošia Prisikėlimo parapijos jaunų šeimų sekcija.
Lapkričio 19, šeštadienį, 9 v.r. KLJS tarybos suvažiavimas; 8.30 v. v. — Kalvelio subatėlė. (jaunimo šokiai).
Lapkričio 20, sekmadienį, 10.15 v.r. Mišios, 11.30 v.r. V PLJK-so apibūdinimas visuomenei
Kviečiame visą jaunimą dalyvauti!
Dėl informacijos prašome skambinti
Nijolei Vytaitei (416) 769-4085.

Iki pasimatymo! KLJS valdyba

TORONTONT

Anapilio žinios
— Spalio 30, sekmadienį, 3 v.p.p., lietuvių kapinių lankyme dalyvavo daug tautiečių iš Toronto ir daugelio kitų vietovių. Mišias atnašavo: kun. dr. F. Jucevičius, kun. L. Januška, OFM, kun. J. Liauba, OFM, kun. J. Staškus ir kun. Aug. Simanavičius, OFM. Pamokslą pasakė kun. J. Staškus. Pasvęntinta daug naujų paminklų. Po pamaldų kapinių lankytojai užkandžiavo Anapilio salėje.
— Metinė parapijos vakarienė — lapkričio 13, sekmadienį, 5 v.p.p., Anapilio salėje.
— Spalio 29 d. susituokė Joana Daržinskaitė su Antonio Macoretta.
— Pakrikštija: Emily-Nina-Michelle Pocius-Dumyn ir Jennifer-Ann Janulionytė.
— Religinės sekijos posėdyje nutarta Šventųjų Metų proga įvesti Švenčiausiojo Sakramento garbinimo pamaldas Advento sekmadieniais 10 v.r.
— Religinei Lietuvos šalpai paaukojo \$100 J. Prišas; Anapilio sodybai \$100 — M. J. Astrauskai; kapinėms \$200 — J. Ališauskas, \$180 — šauliečių sambūris, \$20 — P. Daržinskaitė; parapijai \$100 — Č. Pšezdieckis.
— Mišios lapkričio 6, sekmadienį, 10 v.r. — už a. a. Bronių ir Veroniką Steponaičius, 11 v.r. — už a. a. Anastaziją Šėpavičienę.

Išganytojo parapijos žinios
— Pamaldas lapkričio 6, sekmadienį, 11.15 v.r., laikys kunigai P. Dilys ir dr. A. Jurėnas, giedos choras.
— Parapijos taryba rengia ekumeninio pobūdžio iškilmę dr. M. Liuterio 500 m. gimimo sukakties proga Toronto Lietuvių Namuose, Mindaugo menėje, lapkričio 6, sekmadienį, 3 v.p.p. Akademiniame dalyje kalbės kun. dr. prof. A. Jurėnas ir kun. dr. P. Gaida. Koncertinę dalį atliks parapijos choras ir smuikininkė R. Bankienė. Visuomenė kviečiama dalyvauti. Įėjimas nemokamas. Po minėjimo — kavutė.
— Pamaldas lapkričio 13 d. įprastu laiku.
— Šv. Rašto apmąstymai — lapkričio 2 ir 17 d., ketvirtadienį, 7.00 v.v., šventovės salėje.

Lietuvių Namų žinios
— Vytautas ir Angelė Kulniai LN Švietimo Fondui "Labdara" paaukojo \$500.
— LN valdybos posėdyje spalio 27 d. nutarta ruošti Kūčių vakariene 11 v. Metų sutikimą laikantis praeitų metų plano, tik vietoj premijų talentams skirti loterinę įėjimo premiją — dviem asmenim kelionę į Miami, Fla.
— Priimti nauji nariai: K. Ivanauskienė, R. Biskys, K. Woytecka, R. Norvaišaitė, A. Sodonis.
— Paskrita \$200 auka kun. P. Urbaičio Pietų Amerikoje leidžiamai spaudoai paremti.
— Svečių knygoje pasirašė: V. Hanson, N. Paulaitienė iš Sudburio, P. Labanauskas, V. Labanauskas iš Vašingtono, kun. P. Urbaitis iš Brazilijos, V.R. Bariai iš Bridgeport, O.V. Rociūnai iš Independence, Ohio, G. Puškorius, P. Butkūnas, A. Jurgutytė, R. Butkūnaitė, K. Butkūnaitė iš Detroito, R. I. Ardytės iš Erie, Pa., A. Jonušaitis, S. Vaznelis, R. Plioplytė, L. Kučas iš Čikagos, L.A. Kazlauskai, R. Kazlauskaitė, L. Palubinskaitė, L. Vyšnionis, A.L. Razgaitis, D. Mičiūnas, R. J. Jasinevičius, T.R. Palubinskai, R. Chambers, D. Balčiūnaitė iš Klevelando.

Lietuvių skautijos minėjimas 65 metų sukakties visuomenei rengiamas su koncertu, kuriame programą atliks vieš-

Lietuvių evangelikų Išganytojo parapija Toronte rengia ekumeninį reformacijos
MINĖJIMĄ Martyno Liuterio 500-jo gimtadienio proga
lapkričio 6, sekmadienį, 3 v.p.p., Lietuvių Namų Mindaugo menėje (1573 Bloor St. W.)
Akademiniame dalyje — kun. dr. Algirdas Jurėnas, kun. dr. Pranas Gaida
Meninėje dalyje — smuikininkė Regina Bankienė, parapijos choras, akompaniatorius Jonas Govėdas
Lietuviškoji visuomenė kviečiama dalyvauti. Įėjimas nemokamas. Po minėjimo — kavutė.
Parapijos valdyba

Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų vienuolijos Toronto skyriaus ir jo rėmėjų rengiama

METINĖ ŠVENTĖ

bus š.m. lapkričio 6, sekmadienį, 4 v.p.p.,
Prisikėlimo parapijos salėje.

Programoje: seselės Onos Mikailaitės paskaita
smuikininkės Kristina ir Ilona Kuprevičiūtės iš Klevelando vakarienė

Bilietai
gaunami
abiejose
lietuvių
katalikų
parapijose

MIMIKOS, CEPELINŲ ir VYNO

lapkričio 18, penktadienį, 7.30 v.v.,
Prisikėlimo parapijos salėje

VAKARAS

Programą atliks profesionalai iš Niujorko
PAULIUS RAJECKAS ir "MIME x 2" (atliks jaunimo kongrese pirmą kartą matytą vaizdą — "Kelonė į Lietuvą")
Vakariene, programa ir kavutė.
Bilietai: \$10.00, pensininkams — \$8.00.

Rengia Prisikėlimo parapijos jaunų šeimų sekcija
Tikslas — sutelkti lėšų jaunų šeimų stovyklai Wasagoje

Informacija
ir bilietai:
Dana
Pranaitienė
762-1482

"ATŽALYNAS" TRADICINĖ BAZARĄ-POPIETĘ

nuosirdžiai
kviečia
visuomenę į

1983 m. lapkričio 13, sekmadienį, Toronto Lietuvių Namų
Karaliaus Mindaugo menėje. Bazaras — 12.30 v.p.p. Popietė ir meninė programa — 3 v.p.p.
PROGRAMOJE: visos "Atžalyno" tautinių šokių grupės. Turtinga loterija, bazaras, įėjimas — laisva auka.
Visi kviečiami savo dalyvavimu ir aukomis paremti mūsų šokantį — dainuojantį jaunimą. TĖVŲ KOMITETAS

Pirmą kartą Toronte abi kartu

ELENA BLANDYTĖ ir ONUTĖ JAMEIKIENĖ
Estradinės muzikos, dainos ir žodžio menininkės
Akompanuoja muz. Jonas Govėdas

*** Solo * Duetai * Deklamacijos**

1983 m. lapkričio 20, sekmadienį, 3 v.p.p.,
Toronto Lietuvių Namų Karaliaus Mindaugo menėje

*** 5 v.p.p. Vytauto Didžiojo menėje**

lietuvių skautijos 65 metų MINĖJIMAS-VAKARIENĖ

Įėjimas: į koncertą \$6 asmeniui, studentams ir pensininkams — \$5. Vakariene — tik \$6 asmeniui.
Maloniai visus kviečia **Romuva**

nios iš JAV E. Blandytė ir O. Jameikienė, akompanuojant muz. J. Govėdai. Renginys — lapkričio 20, sekmadienį, 3 v.p.p., Lietuvių Namuose. Į šį minėjimą iš Čikagos atvyksta ir LSS vadovybė.

Lietuvos kariuomenės atstėjimo 65 metų sukakties minėjimą lapkričio 27, sekmadienį, Liet. Namuose rengia VI. Pūtvis šaulių kuopa, pakviesta KLB Toronto apylinkės valdybos. Toronto lietuvių visuomenė kviečiama dalyvauti.

A. a. J. R. Simanavičiaus minėjimas-koncertas rengiamas gruodžio 4, sekmadienį, 4.30 v.p.p., Prisikėlimo salėje. Programą atliks solistai bei solistės: Linda Marcinkumė, Anita Pakalniškytė, Veronika Paulionienė, Aleksas Paulionis, Algis Simanavičius,

Justina Sriubiškienė, Rimas Strimaitis, Vacys Verikaitis, Šlva Žiemelytė. Akompanuos J. Govėdas. Koncertą rengia radijo programos "Tėvynės prisiminimai" rėmėjų būrelis ir pelną skiria velionies įsteigta radijo programai. Ir solistai savo honorarą skiria šiam tikslui.

A. a. Vladas Erslovas, 74 m. amžiaus, mirė spalio 25 d. generalinėje Scarborough ligoninėje. Palaidotas spalio 29 d. iš Prisikėlimo šventovės lietuvių kapinėse. Velionis priklausė lietuvių pensininkų klubui. Liko liūdinti žmona, sūnus ir vaikaičiai. Velionis su šeima atsikėlė į Torontą iš Montrealio. Toronte mažai tėturėjo pažįstamų. Mažai kas jį lankė ligoninėje, kur išgulėjo 5 mėnesius, taipgi mažai dalyvių buvo ir laidotuvsė.

Pagerbdami a.a. Moniką Žaliauskiene, Prisikėlimo parapijos choro nariai, autobuso bendrakeleiviai į dainų šventę Čikagoje ir "Gintaro" vadovai suaukojo \$150. Šios lėšos paskirtos: \$70 Kanados Lietuvių Fondui, \$70 "Heart Foundation" ir \$10 Mišioms.

Naujas Toronto Lietuvių Pensininkų klubo telefono numeris yra 762-1744, o pensininkų namų "Vilnius Manor" raštinės telefonas — 762-1777. Pensininkų namų administracija prašo visus atvykstančius gyventi griežtai laikytis sutartos dienos persikėlimui. Pensininkų klubo valdyba prašo paskolinti arba padovanoti pensininkų namams lietuviškos muzikos — dainų juostelių (tapes), kurios būtų grojamos pastate.

MONTREALQUE

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C.I.B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:
certifikatus 1 m.	9.5 %	
Terminuotus indėlius:		
1 metų	9 %	Nekilnojamo turto,
180 — 364 d.	8.25%	asmenines ir
30 — 179 d.	7.75%	prekybines.
Trumpalaikiai indėliai		Paskolos
\$20,000 ar daugiau		mirties
Taupomosios sąskaitos:		atveju
specialios	7.25%	draudžiamos
su drauda	7 %	iki \$10,000
Čekių sąskaitos:	5 %	

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS		
1475 De Seve		3907A Rosemont
Pirm. antr. treč.	9.00 — 3.00	4.00 — 8.00
Ketvirtadieniais	12.00 — 8.00	2.00 — 6.00
Penktadieniais	10.00 — 6.00	
Sekmdieniais nuo spalio 15 iki gegužės 15		
1475 De Seve ir Šv. Kazimiero par. salėje: 10.30 — 12.30		

TORONTONT

Rinkimuose į KLB tarybą Toronte apylinkėje spalio 30 d. balsavo 547 asmenys. Dar neoficialiais duomenimis, balsų dauguma išrinkti: Algis Pacevičius 405 balsais, V. Bireta 339, G. Paulionienė 328, R. Jonaitienė 327, Ant. Pacevičius 318, A. Rinkūnas 305, V. Dauginis 303, H. Stepaitis 293, L. Beržinytė 290, S. Čepas 283, G. Šernas 277, H. Lapas 265, R. J. Saplys 261, J. Danaitis 255, A. Abromaitytė 241, O. Delkus 237, G. Ignaitytė 233, A. Firavičius 230. Kandidatai: V. Kuprevičiūtė-Jay 229, M. Abromaitis 204, V. Kulnys 191, L. Girinis-Norvaiša 149.

Į KLJ Sajungos tarybą balsavimuose Toronte apylinkėje dalyvavo 45 asmenys. Dar neoficialiais duomenimis išrinkti šie asmenys: M. Sungaila 45 balsais, J. Uleckaitė 38, D. Čepaitė 36, Ant. Rašymas 35, D. Čuplinskas 34, Alg. Rašymas 33, N. Slivinskaitė 32, R. Trumpickas 30, L. Trumpickaitė 29, Vyt. Čuplinskas 27. Kandidatė — I. Čuplinskaitė 25.

Kanados Lietuvių Katalikų Centro posėdis įvyko spalio 24 d. Anapilyje. Suvažiavime išrinktas prezidiumas pasiskirstęs pareigomis: pirm. V. Bireta, vicepirmininkai — J. Andrusis, kun. J. Staškus, protokolų sekr. L. Murauskienė, susirašinėjimo sekr. K. Manglicas, išd. V. Dalindienė; pareiginiiai nariai: Kunigų Vienybės — kun. Pr. Gaida, KLB Moterų Dr-jos — dr. O. Gustaitienė, ateitininkų (dar nepaskirtas atstovas); nariai: dr. J. Sungaila kaip buvęs Centro pirmininkas, kun. A. Simanavičius, OFM, kun. J. Liauba, OFM, E. Gudinskienė, J. Pleinys, M. Povilaitienė, dr. Br. Povilaitis. Posėdyje daugiausia buvo svarstomi būsimos Religinio Pasaulio Lietuvių Katalikų Kongreso reikalai. Apie jį išsamų pranešimą padarė kongreso rengėjų komiteto pirm. dr. J. Sungaila. Kongresas įvyks Toronte 1984 m. rugėžio 1-2 d.d. Šv. Kazimiero Metų proga.

Lietuvių Bendruomenės išvyka į šv. Kazimiero iškilmės Romoje 1984 m. Dabar galima prasižesti atostogas ir po savaitės Romoje su ekskursija aplankyti Šv. Žemę. Išskrendama vasario 27 d., grįžtama kovo 12 d. Kanados keleiviai gali prisijungti Niujorke. Kaina asmeniui iš Niujorko — \$1580.00, gyvenant dviese kambaryje. Smulkesnės informacijos ir brošiūrų kreiptis: American Travel Service Bureau, 9727 South Western Ave., Chicago, IL 60643. Tel. (312) 238-9787. (Sk1b.).

"Litas" bus uždarytas penktadienį, lapkričio 11, "Remembrance Day", ir sekmadienį, lapkričio 13 d.

K. CIBAS atlieka visus staliaus darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronte.

JAUNA LIETUVAITE nori susipažinti su nevedusiu vyru, 25-33 metų, negeriančiu, augšto ūgio. Paslaptis garantuota. Rašyti "Tėv Žiburių" adresu, pažymint ant voko Jlevai.

DĖMESIO! MIAMI BEACH, FLORIDOJE, netoli jūros išnuomojamas privatus kambarys su visais patogumais. Skambinti vakarais tel. 625-3632 Toronte arba nuo spalio 1 d. iki sausio 30 d. tel. 1-305-861-2161 Floridoje.

ATLIEKU visokius namų remonto ir staliaus darbus, lauko ir vidaus dažymus, valau grindų kilimus ir sofas (steam cleaning) pigia kaina. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 532-3410 Toronte — J. Baliūnas.

DĖL PERSIKĖLIMO parduodamos dvi naujos sofos — viena miegama ir antra moderniška. Skambinti tel. 663-9096 arba 638-3171 Toronte.

REIKALINGA MOTERIS saugoti vienerių metų vaikui Mississauga-gi netoli Anapilio. Skambinti tel. 848-2509 po 7 v.v. lietuviškai arba angliškai.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausiųjų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

JAU 20 METŲ veikia natūralaus gydymo klinika, kurioje su mediciniškom ir pooperacinėm problemom daugybė žmonių pasveiko arba rado pagerėjimą. B. NAUJALIS — Mass. Ther. N.D.R.N.A. 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5. Tel. 533-8008.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 769-5009. Adresas: 710 Annette St., Toronto, Ont., vienas blokas į rytus nuo Jane St. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvių gėlių tvarkymo srityje.

CANDLELIGHT CATERERS
SAVININKAI J.S. BUBULIAI
Baliai, vestuvės, sužadėtuves, paren-gimai namuose ir istaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v. v. tel. 667-8260 arba 667-8280 Toronte.

DAŽYTOJAS-DEKORATORIUS
su 30 metų patirtimi. Atlieka išorės ir vidaus dažymą bei popieravimo darbus. Skambinti vakarais po 6 v.v. 769-7044 Toronte, KAROLIS ABROMAITIS